

บทที่ 5

การรับรู้และทัศนคติเกี่ยวกับความสำคัญของพื้นที่

ในบทนี้จะกล่าวถึง การรับรู้และทัศนคติของประชาชนภายในตลาดและรอบนอกพื้นที่ ตลอดจนการเปรียบเทียบการรับรู้ของประชาชนในพื้นที่ตลาดเก่าและอยู่รอบนอกตลาดในตำบลสามชุก ที่มีต่อคุณค่าด้านต่างๆ ซึ่งได้จากการใช้แบบสอบถาม โดยมีรายละเอียดตามหัวข้อดังนี้

5.1 การรับรู้และทัศนคติของชุมชนชาวตลาดเก่าและชุมชนรอบนอก ต่อคุณค่ามรดกทางวัฒนธรรมด้านต่างๆ

5.1.1 ทัศนคติและความรู้สึกต่อการเปลี่ยนแปลงของชุมชน

ประชาชนส่วนมากจะรู้สึกว่าชุมชนของตนได้มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 42.0 และคิดว่าชุมชนเปลี่ยนแปลงไปเพียงเล็กน้อยหรือระดับปานกลาง คือร้อยละ 39.3 และอีกร้อยละ 14.5 คิดว่าชุมชนของตนไม่มีการเปลี่ยนแปลงเลย ดังแสดงในตารางที่ 5.1 และนอกจากนี้ ในด้านความรู้สึกต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมของชุมชน พบว่าส่วนมากประชาชนจะรู้สึกว่าชุมชนของตนได้มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 42.0 และคิดว่าชุมชนเปลี่ยนแปลงไปเพียงเล็กน้อยหรือระดับปานกลาง ร้อยละ 39.3 และอีกร้อยละ 14.5 คิดว่าชุมชนของตนไม่มีการเปลี่ยนแปลงเลย ดังแสดงในตารางที่ 5.2 ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจากการที่ประชาชนได้สัมผัสกับลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพของชุมชนที่เปลี่ยนแปลงไป เช่น การทำเขื่อนทางเดินริมน้ำปิดกั้นทำน้ำเดิม(มีการเปลี่ยนแปลงหรือมีการสร้างเมื่อปี พ.ศ.2546) การรื้อถอนอาคารที่ว่าการอำเภอเก่าแล้วสร้างแบบสมัยใหม่ การปรับปรุงบ้านเก่าขุนจันทน์ให้มีความสวยงามนำมาใช้ประโยชน์ และการนำพื้นที่ว่างลาโพธิ์มาปรับปรุงใช้ประโยชน์ส่วนรวม เป็นต้น (มีการเปลี่ยนแปลงหรือมีการสร้างเมื่อปี พ.ศ. 2546)

ตารางที่ 5.1 แสดงร้อยละความรู้สึกของประชาชนต่อการเปลี่ยนแปลงชุมชน

ลักษณะความรู้สึกต่อการเปลี่ยนแปลงชุมชน	ความถี่	ร้อยละ
ไม่เปลี่ยนแปลงเลยมีความดั้งเดิม	24	14.5
เปลี่ยนแปลงเล็กน้อยหรือปานกลาง	65	39.3
เปลี่ยนแปลงอย่างมาก	70	42.0
รวม	159	95.
ไม่ตอบ	7	4.2
รวม	166	100

ที่มา : จากการสำรวจภาคสนามโดยเครื่องมือแบบสอบถาม เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2548

ตารางที่ 5.2 แสดงความรู้สึกของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมของชุมชน

ลักษณะความรู้สึกต่อการเปลี่ยนแปลง	ความถี่	ร้อยละ
เปลี่ยนแปลงอย่างมาก	70	42.0
เปลี่ยนแปลงเล็กน้อยหรือปานกลาง	65	39.3
ไม่เปลี่ยนแปลงเลย	24	14.5
รวม	159	95
ไม่ตอบ	7	4.2
รวม	166	100

ที่มา : จากการสำรวจภาคสนามโดยเครื่องมือแบบสอบถาม เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2548

5.1.2 ทศนคติหรือความรู้สึกของประชาชนในตลาดเก่าต่อสภาพแวดล้อมของชุมชนในปัจจุบัน

จากการศึกษาพบว่าประชาชนมีความรู้สึกที่สภาพแวดล้อมของชุมชนในปัจจุบันดีขึ้นกว่าอดีตที่ผ่านมา คิดเป็นร้อยละ 68.1 อีก ร้อยละ 24.1 รู้สึกว่าสภาพแวดล้อมของตนเหมือนเดิมไม่ดีขึ้นหรือแย่ลง ส่วนอีกร้อยละ 7.8 นั้นรู้สึกที่สภาพแวดล้อมของชุมชนแย่ลง ซึ่งก็เป็นความคิดเห็นส่วนน้อยเท่านั้น ดังแสดงในตารางที่ 5.3

ตารางที่ 5.3 แสดงร้อยละความรู้สึกของประชาชนในชุมชนต่อสภาพแวดล้อมชุมชนในปัจจุบัน

ความรู้สึกของประชาชนในตลาดเก่าต่อสภาพแวดล้อมของชุมชนในปัจจุบัน	ความถี่	ร้อยละ
แย่ลง	13	7.8
คงตัวหรือเท่าเดิม	40	24.1
ดีขึ้น	113	68.1
รวม	166	100

ที่มา : จากการสำรวจภาคสนามด้วยเครื่องมือแบบสอบถาม เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2548

5.1.3 การรับรู้เกี่ยวกับกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการรักษาสภาพแวดล้อมชุมชน

การรับรู้เกี่ยวกับกิจกรรมในการรักษาสภาพแวดล้อมในชุมชนของผู้ที่อาศัยในตลาดเก่าได้ทำการศึกษาแล้วพบว่า ส่วนมากประชาชนรับรู้หรือรู้ว่าชุมชนมีการจัดกิจกรรมที่เป็นการรักษาสภาพแวดล้อมชุมชน ถึงร้อยละ 75.9 และอีก ร้อยละ 17.5 ไม่ทราบว่ามีการจัดกิจกรรมเหล่านี้ จากแบบสอบถาม 166 ครั้งเรือน ซึ่งไม่ตอบ 11 ครั้งเรือน ซึ่งกิจกรรมต่างๆ ที่ทำในชุมชนนั้นประชาชนได้ยกมาให้ทราบและได้ทำการศึกษาค้นคว้าจาการัฐจักและเคยเข้าร่วมกิจกรรมดังนี้

1. กิจกรรมการทำความสะอาดหน้าบ้านทุกครัวเรือนส่วนมากมีการรับรู้ ร้อยละ 65.7 และร้อยละ 13.3 ไม่รู้จักกิจกรรมนี้
 2. กิจกรรมการดูแลป้ายหน้าบ้านและในซอย มีการรับรู้ ร้อยละ 32.5 อีก ร้อยละ 46.4 ประชาชนไม่รับรู้มาก่อนว่ามีกิจกรรมนี้
 3. การส่งเสริมการขายสินค้าโบราณหรือแบบดั้งเดิม มีการรับรู้ร้อยละ 25.3 อีกร้อยละ 53.6 ไม่มีการรับรู้เกี่ยวกับกิจกรรมนี้มาก่อน
 4. การส่งเสริมเกี่ยวกับเรื่องการห้ามนำรถเข้ามาในชุมชนทั้ง 5 ซอย มีการรับรู้เกี่ยวกับกิจกรรมร้อยละ 22.3 ส่วนอีกร้อยละ 56.6 ไม่มีการรับรู้เกี่ยวกับกิจกรรมมาก่อนและอีกร้อยละ 21.1 ไม่ตอบ
 5. กิจกรรมการป้องกันไฟไหม้ในชุมชน มีการรับรู้กิจกรรมนี้เพียงร้อยละ 8.4 เท่านั้น นอกนั้นร้อยละ 66.3 ไม่ได้รับรู้เกี่ยวกับกิจกรรมดังกล่าวเลย และอีกร้อยละ 25.3 ไม่ตอบ
 6. กิจกรรมการศึกษาเรียนรู้สิ่งแวดล้อมในชุมชน มีการรับรู้เกี่ยวกับกิจกรรมนี้เพียง ร้อยละ 9.0 แต่อีกร้อยละ 71.7 ยังไม่ได้รับรู้และเห็นว่ามีกิจกรรมดังกล่าวในชุมชน
- ส่วนความคิดเห็นของผู้ที่ตอบว่าในชุมชนยังไม่มีกิจกรรมในการส่งเสริมและรักษา สภาพแวดล้อมชุมชนหรือยังไม่ได้รับรู้เกี่ยวกับกิจกรรมต่างๆ ดังที่กล่าวมา นั้นได้ให้ความเห็นว่า ควรที่จะมีการจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อเป็นการรักษาสภาพแวดล้อมชุมชนไว้ คิดเป็นร้อยละ 7.2 ที่อยากให้มี (คิดจากร้อยละของผู้ที่ยังไม่รับรู้กิจกรรม) ทั้งนี้ได้แสดงรายละเอียดไว้ดังตารางที่ 5.4 ดังนี้

ตารางที่ 5.4 แสดงการรับรู้เกี่ยวกับกิจกรรมที่เกี่ยวกับการรักษาสภาพแวดล้อมชุมชน (โดยที่ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถตอบได้หลายข้อ) (N=166)

ประเภทกิจกรรม	การรับรู้ (%)			
	ทราบ	ไม่ทราบ	ไม่ตอบ	รวม
กิจกรรมทำความสะอาดหน้าบ้าน	109(65.7)	22 (13.3)	35 (21.1)	131(78.9)
กิจกรรมดูแลรักษาป้ายหน้าบ้าน	54 (32.5)	77 (46.4)	35 (21.1)	131(78.9)
กิจกรรมส่งเสริมการขายสินค้าแบบดั้งเดิม	42 (25.3)	89 (53.6)	35 (21.1)	131(78.9)
การร่วมกันไม่นำรถเข้ามาในชุมชน	37 (22.3)	94 (56.6)	35 (21.1)	131(78.9)
การป้องกันไฟไหม้	14 (8.4)	110 (66.3)	42 (25.3)	124(74.7)
การส่งเสริมการศึกษาสภาพแวดล้อมชุมชน	15 (9.0)	119 (71.7)	32 (19.3)	134(80.7)

ที่มา : จากการสำรวจภาคสนามโดยเครื่องมือแบบสอบถาม เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2548

5.1.4 การรู้จักตลาดเก่าสามชุกของประชาชนที่อาศัยอยู่รอบนอกตลาดเก่าสามชุก

จากการศึกษากลุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบสอบถามทั้งหมด 334 ตัวอย่าง พบว่าประชาชนรอบนอกตลาดเก่ารู้จักตลาดเก่าสามชุก คิดเป็นร้อยละ 99.1 ไม่รู้จักมีเพียง ร้อยละ 0.9

5.1.5 ความรู้สึกของประชาชนรอบนอกตลาดเก่าที่มีต่อความสำคัญทางประวัติศาสตร์

พบว่าส่วนใหญ่แล้วประชาชนรู้สึกให้ความสำคัญ ถึงร้อยละ 81.4 มีเพียงประชาชนร้อยละ 7.2 เท่านั้นที่ไม่รู้สึกว่าตลาดเก่าสามชุกมีความสำคัญทางประวัติศาสตร์

5.1.6 การรับรู้ถึงส่วนพื้นที่หรือจุดที่มีความโดดเด่นเป็นที่หมายตาของประชาชน

ส่วนพื้นที่หรือจุดที่มีความโดดเด่นเป็นที่หมายตาของชุมชนตลาดเก่าสามชุกนั้น จากการศึกษพบว่า ประชาชนที่อาศัยในตลาดเก่าส่วนมากคิดเห็นว่าเป็นจุดเด่นที่เป็นที่หมายตาของคนในชุมชนและคนทั่วไป (ร้อยละ 70.5) และคิดว่าชุมชนของตนไม่มีจุดเด่นอะไรเลย คิดเป็นร้อยละ 28.3 จากการสำรวจ 166 ตัวอย่าง ทั้งนี้ในส่วนของผู้ที่ตอบว่าในชุมชนมีสถานที่โดดเด่นเป็นที่หมายตาหรือมีความน่าสนใจพิเศษนั้น จุดที่ผู้แสดงความคิดเห็นว่าโดดเด่นจดจำง่ายเป็นที่หมายตาของคนทั่วไปได้ อันดับที่หนึ่งคือ สะพานพรประชา เนื่องจากมีความโดดเด่นสามารถนัดพบเจอได้ง่าย อันดับสองคือบ้านขุนจันทน์ เพราะเป็นพิพิธภัณฑ์ อันดับสามคือ บริเวณลานหน้าว่าการอำเภอ ซึ่งรายละเอียดได้แสดงไว้ในตารางที่ 5.5 แล้ว

ตารางที่ 5.5 แสดงจำนวนความถี่และร้อยละของความคิดเห็นประชาชนที่อาศัยอยู่ในตลาดเก่าต่อสถานที่ที่คิดว่าจดจำได้ง่ายเป็นที่หมายตาของคนในตลาดได้ (N = 166)

ตำแหน่งหรือสถานที่	ความถี่	ร้อยละ
สะพานพรประชา	50	30.12
พิพิธภัณฑ์บ้านขุนจันทน์	47	28.31
บริเวณหน้าว่าการอำเภอ	29	17.47
ร้านกาแฟท่าเรือส่ง	16	9.64
ลานโพธิ์	13	7.83
ศาลเจ้า	8	4.82

ที่มา : จากการสำรวจภาคสนามด้วยเครื่องมือแบบสอบถาม เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2548

5.1.7 ความคิดเห็นหรือทัศนคติต่อความน่าสนใจในตลาดเก่าสามชุก

ประชาชนรอบนอกตลาดเก่าสามชุกร้อยละ 86.5 คิดว่าตลาดเก่าสามชุกมีความน่าสนใจดี มีเพียงร้อยละ 13.5 เท่านั้นที่คิดว่าไม่น่าสนใจเลย สำหรับผู้ที่คิดว่าตลาดเก่าสามชุกมีความน่าสนใจนั้น ได้ระบุสถานที่หรือแหล่งหรือจุดเด่นที่เป็นภาพลักษณ์ของตลาดเก่าที่มีความน่าสนใจไว้ดังนี้

ตารางที่ 5.6 ซึ่งจะพบว่าจุดที่ประชาชนนอกตลาดคิดว่า เป็นจุดสนใจของตลาดนั้นก็คือ ลักษณะกายภาพของอาคารตลาดเก่าสามชุกทั้ง 4 ซอย และสิ่งแวดล้อม และรองลงมาก็คือ การมีบ้านพิพิธภัณฑที่ บ้านขุนจันจัน การมีร้านค้าแฟโโบราณท่าเรือส่ง และการมีชื่อเสียงด้านอาหารอร่อยของตลาดเก่าสามชุก เป็นต้น

ตารางที่ 5.6 แสดงจุดที่ประชาชนรอบนอกตลาดสามชุกให้ความสนใจ โดยการแสดงให้ทราบแบบความถี่ในการนิยมของประชาชน และร้อยละ ตามลำดับ (ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่าหนึ่ง)

สถานที่หรือแหล่งที่มีความน่าสนใจในตลาดเก่าสามชุกเด่น	ความถี่	ร้อยละ
1. ลักษณะกายภาพของอาคารตลาดเก่าสามชุกทั้ง 4 ซอย	136	40.72
2. มีพิพิธภัณฑที่ บ้านขุนจันจัน	103	30.84
3. ร้านกาแฟท่าเรือส่ง	20	5.99
4. วิถีชีวิตแบบการค้าขายและความสัมพันธ์กันของผู้คน	19	5.69
5. การเป็นแหล่งอาหารอร่อยเมืองเก่า	16	4.8
6. ศาลเจ้า	13	3.89
7. สะพานพรประชา	10	2.99
8. ร้านถ่ายรูปเก่าแก่ ร้านศิลปวัฒนธรรมชาติ	9	2.69
9. ร้านข้าวห่อใบบัว	4	1.2
10. ร้านขายยาจีน สกจันตั้ง	3	0.9
10. เป็นตลาดแลกเปลี่ยนพระเครื่องและเช่าพระเครื่อง	3	0.9
11. มีต้นการะเวกที่อายุร่วมร้อยปี	2	0.6

ที่มา : จากการสำรวจภาคสนามด้วยเครื่องมือแบบสอบถาม เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2548

หมายเหตุ : จำนวนครัวเรือนที่ตอบแบบสอบถาม (N=334)

5.1.8 การรับรู้ด้านฝีมือช่างท้องถิ่น

การศึกษาจากกลุ่มประชากรทั้งสองกลุ่มพบประเภทงานช่างที่มีในชุมชนตลาดเก่า มีทั้งหมด 13 ประเภท โดยพบว่ากลุ่มประชากรที่อยู่ในตลาดเก่าจะรู้จักงานช่างประเภทช่างตีเหล็กมากที่สุด รองลงมาจะเป็นงานช่างประเภทช่างทำเครื่องตุ้มคือกาแฟโบราณ และอันดับสามคือช่างทำอาหารและช่างถ่ายภาพ ตามลำดับ ส่วนการรับรู้ในเรื่องงานช่างท้องถิ่นในชุมชนตลาดเก่าของประชาชนรอบนอกนั้น พบว่าประชาชนภายนอกชุมชนส่วนมากนั้นจะรู้จักช่างถ่ายภาพเป็นอันดับหนึ่งหรือรู้จักมากที่สุด รองลงมาคืองานช่างทำกาแฟโบราณ และอันดับสามคือช่างตีเหล็ก ช่างทำอาหารเก่าแก่โบราณ ตามลำดับ

ส่วนด้านการรับรู้ว่าช่างประเภทใดบ้างที่ยังมีชีวิตอยู่และยังประกอบการอยู่ในปัจจุบัน รวมถึงเป็นงานช่างที่ยังมีการสืบทอดต่อกันนั้น พบว่า ประชากรในตลาดจะบอกว่าเป็นช่างทำเครื่องตุ้มกาแฟโบราณ ในสัดส่วนที่มากที่สุด รองลงมาคือช่างทำอาหารโบราณ ช่างถ่ายภาพและช่างตีเหล็กตามลำดับ ส่วนความคิดเห็นของประชาชนภายนอก พบว่าช่างที่มีการประกอบการอยู่และมีการสืบทอดในปัจจุบันที่รู้จักมากที่สุดคือ ช่างถ่ายภาพ รองลงมาคือช่างทำกาแฟโบราณ และช่างตีเหล็ก ตามลำดับ ซึ่งจะเห็นได้ว่าการรับรู้ของทั้งสองกลุ่มประชกรนั้น ไม่ค่อยจะแตกต่างกันมากนัก และสามารถสังเกตได้ว่างานช่างที่มีความเด่นในท้องถิ่นนี้ก็คือ งานช่างทั้งสี่ประเภทที่ได้กล่าวมาข้างต้นนี้ โดยสามารถแจกแจงรายละเอียดได้ดังตารางที่ 5.7 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 5.7 แสดงการแจกแจงการเปรียบเทียบการรับรู้เกี่ยวกับงานช่างท้องถิ่นที่มีในตลาดเก่าสามชุก ระหว่างประชาชนในชุมชนตลาดเก่ากับประชาชนโดยรอบที่อาศัยอยู่ในตำบลสามชุก

ประเภทช่าง	การรู้จัก (จำนวน) %	ช่างยัง มีชีวิตอยู่ (จำนวน) %	ยังมีการทำ อยู่ในปัจจุบัน (จำนวน) %	เลิกทำแล้ว (จำนวน) %	ไม่มีช่างใน ชุมชนแล้ว หรือเสียชีวิต แล้ว (จำนวน) %	มีการสืบทอด (จำนวน) %
1. ช่างแกะสลัก ไม้	(10) 1.70	(5) 0.91	(2) 0.43	(4) 9.76	(4) 14.81	0 (0.00)
	(77) 4.41	(28) 2.05	(24) 1.98	(43) 15.52	(41) 31.54	(12) 6.25
2. งานศิลป์	(21) 3.58	(19) 3.45	(20) 4.32	(0) 0.00	(0) 0.00	(0) 0.00
	(82) 5.27	(69) 5.10	(55) 4.53	(21) 7.59	(18) 13.85	(6) 3.13
3. การทำ ดอกไม้ประดิษฐ์	(52) 8.86	(49) 8.89	(0) 0.00	(0) 0.00	(0) 0.00	(16) 10.39
	(122) 6.98	(93) 6.82	(85) 7.00	(12) 4.33	(10) 7.69	(21) 10.94
4. ช่างถ่ายภาพ	(67) 11.41	(67) 12.16	(65) 14.04	(0) 0.00	(0) 0.00	(21) 13.64
	(214) 12.25	(205) 15.03	(183) 15.07	(3) 1.083	(3) 2.31	(23) 11.98
5. ช่างไม้ เฟอร์นิเจอร์	(36) 6.13	35 (6.35)	(29) 6.26	(3) 7.32	(0) 0.00	(7) 4.55
	(96) 5.49	(73) 5.35	(66) 5.44	(13) 4.69	(2) 1.54	(6) 3.13
6. ช่างทำอาหาร โบราณ	(81) 13.80	(81) 14.70	(75) 16.20	(5) 12.20	(2) 7.41	(26) 16.88
	(155) 8.87	(134) 9.82	(113) 9.31	(16) 5.78	(1) 0.78	(13) 6.78
7. ทำเครื่องตุ้ม โบราณ	(82) 13.97	(82) 14.88	(82) 17.71	(4) 9.76	(4) 14.81	(29) 18.83
	(207) 11.85	(196) 14.37	(188) 15.49	(3) 1.08	(3) 2.38	(50) 26.04
8. ช่างตัดเย็บ	(48) 8.18	(48) 8.71	(47) 10.15	(1) 2.44	(0) 0.00	(17) 11.04
	(123) 7.04	(94) 6.89	(80) 6.59	(26) 9.39	(1) 0.77	(7) 3.65
9. ช่างทอผ้า	(7) 1.19	(4) 0.73	(3) 0.65	(1) 2.44	(3) 11.11	(3) 1.95
	(49) 2.80	(9) 0.66	(6) 0.49	(25) 9.03	(18) 13.85	(3) 1.56

ตารางที่ 5.7 (ต่อ)

ประเภทช่าง	การรู้จัก (จำนวน) %	ช่างยังมีชีวิตอยู่ (จำนวน) %	ยังมีการทำ อยู่ในปัจจุบัน (จำนวน) %	เลิกทำแล้ว (จำนวน) %	ไม่มีช่างใน ชุมชนแล้ว หรือเสียชีวิต แล้ว (จำนวน) %	มีการสืบทอด (จำนวน) %
10. ช่างจักสาน	(33) 5.62	(30) 5.44	(25) 5.40	(6) 14.63	(0) 0.00	(5) 3.25
	(97) 5.55	(61) 4.47	(55) 4.53	(20) 7.22	(13) 10.00	(7) 3.65
11.ช่างตีเหล็ก	(83) 14.14	(79) 14.34	(72) 15.55	(5) 12.20	(0) 0.00	(14) 9.09
	(203) 11.62	(182) 13.34	(166) 13.68	(13) 4.70	(2) 1.54	(19) 9.90
12.ช่างทำ เครื่องเงินและทำ ทอง	(42) 7.16	(27) 4.90	(22) 4.75	(12) 29.27	(8) 29.63	(8) 5.19
	(141) 8.07	(65) 4.77	(51) 4.20	(72) 25.99	(18) 13.85	(8) 4.17
13. ช่างบัคกรี	(25) 4.26	(25) 4.54	(21) 4.54	(0) 0.00	(4) 14.81	(8) 5.19
	(178) 9.7885	(145) 11.369	(146) 11.6968	(11) 3.7035	(0) 0.000	(18) 8.8286
รวม	(587) 100.0	(551) 100.0	(463) 100.0	(41) 100.0	(25) 100.0	(154) 100.0
	(1754)100.0	(1354)100.0	(1218)100.0	(278)100.0	(130)100.0	(193)100.0

ที่มา : จากการสำรวจภาคสนามโดยแบบสอบถาม เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2548

หมายเหตุ ข้อมูลของกลุ่มประชากรในเขตตลาดเก่า
 ข้อมูลของกลุ่มประชากรนอกเขตตลาดเก่า

ตารางที่ 5.8 แสดงการเปรียบเทียบการรับรู้เกี่ยวกับงานช่างท้องถิ่นของตลาดเก่าระหว่างประชากรสองกลุ่มตามลำดับการรับรู้ใน 4 อันดับแรก

การรับรู้ประเภทงานช่างของประชาชนในพื้นที่ตลาดเก่า	การรับรู้ประเภทงานช่างของประชาชนที่อยู่รอบนอกในเขตตำบลสามชุก	ประเภทงานช่างที่ยังประกอบการอยู่ในปัจจุบัน รวมถึงที่มีผู้ทำการสืบทอด
1. ช่างตีเหล็ก	1. ช่างถ่ายภาพโบราณ	1. ช่างทำเครื่องดัดกาแปโบราณ (ก.) 1. ช่างถ่ายภาพโบราณ (ข.)
2. ช่างทำเครื่องดัดกาแปโบราณ	2. ช่างทำอาหารโบราณ	2. ช่างทำอาหารโบราณ (ก.) 2. ช่างทำเครื่องดัดกาแปโบราณ (ข.)
3. ช่างทำอาหารโบราณ	3. ช่างทำเครื่องดัดกาแปโบราณ	3. ช่างถ่ายภาพโบราณ (ก.) 3. ช่างตีเหล็ก (ข.)
4. ช่างถ่ายภาพโบราณ	4. ช่างตีเหล็ก	4. ช่างตีเหล็ก (ก.) 4. ช่างปักกรี่ (ข.)

ที่มา: จากการสำรวจภาคสนามโดยใช้แบบสอบถาม เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2548

หมายเหตุ : (ก.) = ความคิดเห็นจากกลุ่มประชาชนภายในชุมชนตลาดเก่า

(ข.) = ความคิดเห็นจากกลุ่มประชาชนภายนอกตลาดเก่าที่อยู่ในตำบลสามชุก

5.1.9 ความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการอนุรักษ์

จากการศึกษาด้านความรู้สึกหรือความคิดเห็นของประชาชนที่อาศัยภายในพื้นที่ตลาดเก่าทั้ง 5 ซอย ที่มีต่อโครงการอนุรักษ์ตลาดเก่านี้ พบว่าส่วนใหญ่แล้วประชาชน เห็นด้วยกับโครงการอนุรักษ์ โดยคิดเป็นร้อยละ 92.8 มีเพียง ร้อยละ 4.2 เท่านั้นที่ไม่เห็นด้วยกับโครงการ และในขณะเดียวกันกับที่ประชาชนที่อาศัยอยู่รอบนอกพื้นที่ตลาดเก่าสามชุกส่วนมากทราบได้ว่าปัจจุบันได้มีโครงการอนุรักษ์ตลาดเก่าสามชุก ซึ่งหากคิดเป็นร้อยละของการรับทราบว่ามีการอนุรักษ์นั้น คิดเป็นร้อยละ 85.3 มีเพียงร้อยละ 13.5 เท่านั้นที่ไม่ทราบว่ามีการอนุรักษ์เกิดขึ้นในตลาดเก่า และความคิดเห็นที่มีต่อโครงการอนุรักษ์ตลาดเก่านี้ พบว่าประชากรส่วนมากเห็นด้วยกับโครงการอนุรักษ์ ถึง ร้อยละ 90.7 มีเพียงร้อยละ 4.2 ที่ไม่เห็นด้วยกับโครงการอนุรักษ์นี้ จากทั้งหมด 334 ตัวอย่าง

จากการศึกษาเปรียบเทียบพบว่าความต้องการในอนุรักษ์ของประชาชนทั้งสองกลุ่มมีความแตกต่างกันน้อยมาก ซึ่งส่วนใหญ่แล้วมีความต้องการที่จะให้ทำการอนุรักษ์ชุมชนตลาดเก่าสามชุกไว้ โดยเห็นด้วยกับโครงการอนุรักษ์ตลาดเก่าสามชุกที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน รวมแล้วคิดเป็นร้อยละ 91.4 ผู้ที่ไม่ต้องการมีเพียง ร้อยละ 4.2 เท่านั้น ซึ่งนับเป็นจุดแข็งของชุมชนที่มีความต้องการร่วมกันในการพัฒนาชุมชนในแนวทางอนุรักษ์

ตารางที่ 5.9 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อโครงการอนุรักษ์ระหว่างประชาชนในตลาด
เก่ากับประชาชนตำบลสามชุกโดยรอบตลาดเก่า

ความคิดเห็นต่อ โครงการอนุรักษ์ตลาด	ประชาชนในตลาดเก่า (%)	ประชาชนตำบลสามชุก โดยรอบตลาดเก่า (%)	รวม (%)
เห็นด้วยหรือต้องการให้ อนุรักษ์	92.8	90.7	91.4
ไม่เห็นด้วยหรือไม่ ต้องการอนุรักษ์	4.2	4.2	4.2
ไม่ตอบ	3.0	5.1	4.4
รวม	100.0	100.0	100

ที่มา: จากการสำรวจภาคสนามโดยใช้แบบสอบถาม เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2548

5.1.10 เหตุผลในความต้องการอนุรักษ์หรือการรับรู้คุณค่าด้านต่างๆ

จากการศึกษาด้านความคิดเห็นหรือความรู้สึกของประชาชนเกี่ยวกับความต้องการอนุรักษ์หรือการรับรู้คุณค่าที่ทำให้อยากอนุรักษ์พื้นที่ตลาดเก่าสามชุก การรับรู้คุณค่าด้านต่างๆ แสดงออกมาตามลำดับดังนี้ อันดับแรกคือ มีความรู้สึกว่าตลาดเก่าแบบตลาดสามชุกนี้มีความหายากหรือหาได้ยากแล้วในปัจจุบัน ซึ่งมากที่สุดที่ร้อยละ 19.6 รองลงมาคือ ความรู้สึกที่ตลาดเก่าสามชุกในด้านที่มีลักษณะสถาปัตยกรรมของบ้านเรือนที่งดงามน่าเก็บรักษาไว้ โดยคิดเป็นร้อยละ 14.1 และอันดับสาม คือ ประชาชนรู้สึกสภาพแวดล้อมภายในชุมชนที่มีในปัจจุบันที่มีความพิเศษที่และกลมกลืนกับชีวิต โดยคิดเป็น ร้อยละ 12.6 และตามมาด้วยความรู้สึกมีความผูกพันกับชุมชนซึ่งมีความอบอุ่นปลอดภัยมากในการอยู่ร่วมกัน

สำหรับผลการศึกษาคำคิดเห็นหรือความรู้สึกของประชาชนรอบนอกนั้น แสดงออกมาตามลำดับดังนี้ คือ อันดับแรกคือ มีความรู้สึกที่ตลาดเก่าแบบตลาดสามชุกนี้มีความหายากหรือหาได้ยากแล้วในปัจจุบัน ซึ่งมากที่สุดที่ร้อยละ 20.35 รองลงมาคือ ประชาชนรู้สึกที่ตลาดเก่าสามชุกเป็นที่รู้จักของบุคคลทั่วไปมากขึ้นรวมทั้งคนต่างจังหวัดและภูมิภาคที่ตำบลของตนมีชื่อเสียงยิ่งขึ้น คิดเป็นร้อยละ 19.96 และอันดับสามคือ ความรู้สึกต่อสภาพแวดล้อมภายในชุมชนที่มีในปัจจุบันที่มีความพิเศษและกลมกลืนกับวิถีชีวิต โดยมีร้อยละ 15 และ ตามมาด้วยความรู้สึกมีความผูกพันกับชุมชนซึ่งมีความอบอุ่นปลอดภัยมากในการอยู่ร่วมกัน

อย่างไรก็ตามเมื่อรวบรวมความคิดเห็นในส่วนของแต่ละเหตุผลในความต้องการอนุรักษ์ชุมชนทั้งสองกลุ่มแล้ว สามารถเรียงลำดับได้คือ เหตุผลโดยรวมอันดับแรกที่ต้องการอนุรักษ์ คือ ประชาชนส่วนมากคิดเห็นว่าตลาดเก่ามีความหายากหรือหาได้ยากแล้วของลักษณะชุมชนตลาดเก่า อันดับสองคือ ต้องการรักษาลักษณะสภาพแวดล้อมภายในชุมชนที่มีอยู่ในปัจจุบันไว้ และอัน

อับสามคือ ไม่อยากให้มีเปลี่ยนแปลงกายภาพชุมชนเป็นแบบอื่นเพราะมีความรู้สึกผูกพันกับชุมชนแบบนี้มาช้านาน และตลอดจนเหตุผลอื่นๆ ดังที่แสดงในตาราง

ตารางที่ 5.10 แสดงการเปรียบเทียบเหตุผลในความต้องการอนุรักษ์หรือการรับรู้คุณค่าด้านต่างๆ ระหว่างประชาชนในชุมชนตลาดเก่ากับประชาชน โดยรอบที่อาศัยอยู่ในตำบล สามชุก

เหตุผลในความต้องการอนุรักษ์หรือการรับรู้คุณค่า	ประชาชนในชุมชนตลาดเก่า (%)	ประชาชนโดยรอบที่อาศัยอยู่ในตำบลสามชุก (%)	รวม (%)
ความหายากหรือหาดูได้ยากของชุมชนเก่า	19.6	20.4	20.1
มีความงามทางงานช่างหรือสถาปัตยกรรม	14.1	6.7	9.21
ลักษณะสภาพแวดล้อมภายในชุมชนที่มีอยู่ในปัจจุบัน	12.6	15.0	14.17
ความรู้สึกผูกพันกับชุมชน	12.4	9.3	10.31
ทำให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้น	11.4	7.5	8.83
ทำให้คนในชุมชนมีงานในพื้นที่ไม่ต้องออกไปทำงานนอกชุมชน	8.4	3.7	5.28
ความมีเอกลักษณ์ทางงานช่างฝีมือภายในชุมชน	7.6	6.4	6.83
มีลักษณะเฉพาะของกิจกรรมชุมชน	7.4	7.9	7.73
เกิดความภูมิใจในท้องถิ่นของตน	5.1	19.6	14.95
ไม่ตอบ	1.3	3.2	2.58
รวม	100.0	100.0	100.0

ที่มา: จากการสำรวจภาคสนามโดยแบบสอบถาม เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2548

5.1.11 ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้คุณค่ากับปัจจัยทางด้านลักษณะประชากร

การศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้คุณค่าทางมรดกหรือสาเหตุที่ทำให้ประชาชนในพื้นที่ตลาดเก่าต้องการอนุรักษ์ชุมชนของตนไว้กับตัวแปรด้านคุณลักษณะของประชากร พบความสัมพันธ์กับคุณลักษณะประชากรหลายด้าน ดังนี้

ตารางที่ 5.11 แสดงความเชื่อมโยงระหว่างตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ

เหตุผลในความต้องการอนุรักษ์ หรือการรับรู้คุณค่า	ตัวแปรเรื่องคุณลักษณะประชากรในพื้นที่								
	ช่วงอายุ	การศึกษา	อาชีพ	สถานภาพในครัวเรือน	ลักษณะการอยู่อาศัยและ ความแออัด	สถานภาพในชุมชน	ระยะเวลาการอยู่อาศัย	รูปแบบการพักอาศัยใน	การครอบครองที่อยู่อาศัย
1. ความหายากหรือหาดูได้ยากของชุมชนเก่า	●		●		●				●
2. ลักษณะสภาพแวดล้อมภายในชุมชนที่มีอยู่ในปัจจุบัน		●	●			●			
3. ความรู้สึกผูกพันกับชุมชน	●						●		●
4. มีความงามทางงานช่างหรือสถาปัตยกรรม	●								
5. มีลักษณะเฉพาะของกิจกรรมชุมชน						●		●	
6. ความมีเอกลักษณ์ทางงานช่างฝีมือภายในชุมชน		●							
7. เกิดความภูมิใจในท้องถิ่นของตน	●	●			●				

1. จากการวิเคราะห์ ความสัมพันธ์ระหว่างเหตุผลในความต้องการอนุรักษ์หรือการรับรู้คุณค่าเรื่องความหายากหรือหาดูได้ยากในปัจจุบัน กับคุณลักษณะของประชากรด้านต่างๆ พบว่า

1.1) ความสัมพันธ์กับลักษณะการอยู่อาศัยพบว่าผู้ที่อยู่อาศัยแบบครอบครัวคิดเห็นว่าตลาดเก่าแบบสามชุกเป็นตลาดที่เหลือน้อยหรือเป็นของหายากแล้ว ร้อยละ 88.6 นับว่าเป็นอีกเหตุผลที่สนับสนุนความต้องการอยากอนุรักษ์ชุมชนไว้อีกประการหนึ่ง เพราะเป็นความต้องการของกลุ่มที่อาศัยอยู่จริงในพื้นที่ ดังตารางที่ 5.12

1.2) ความสัมพันธ์ กับอาชีพหลัก พบว่าประชาชนที่มีความคิดเห็นดังกล่าวส่วนมากจะเป็นประชาชนที่ประกอบอาชีพรับราชการและนักการเมืองท้องถิ่น ซึ่งมีสัดส่วนร้อยละ 93.3 รองลงมาจะเป็นกลุ่มที่มีอาชีพค้าขาย มีสัดส่วนร้อยละ 68.7 แต่สำหรับผู้ที่ประกอบอาชีพรับจ้างหรือการบริการภาคเอกชนนั้นไม่เห็นว่าตลาดเก่ามีความสำคัญด้านความหายากแต่อย่างใด ดังที่อธิบายในตารางที่ 5.12

1.3) ความสัมพันธ์ กับลักษณะการครอบครองที่อยู่อาศัยของประชาชนพื้นที่พบว่าลักษณะความสัมพันธ์คือประชาชนที่มีความคิดเห็นว่าตลาดเก่าสามชุกเป็นตลาดที่มีความหายากหรือพบเจอได้ยากแล้วในปัจจุบันนี้ คือประชาชนที่เป็นเจ้าของที่อยู่อาศัย และรองลงมาคือผู้ที่

เช่าช่วง (ร้อยละ 87.5 และ 62.8) ตามลำดับ เนื่องจากผู้ที่เป็นเจ้าของที่อยู่อาศัยโดยตรงนั้นมีถิ่นฐานบ้านเกิดอยู่ที่นี้จึงผูกพันและรักบ้านของตน ส่วนผู้ที่ย้ายเข้ามาอยู่ภายหลังโดยการเช่าช่วงต่อเมื่อนั้นอาจเป็นเพราะรู้สึกว่าการเช่าชมนคราค่านี้หาซื้อได้ยากแล้วในสภาพปัจจุบันในเมืองทั่วไป อธิบายดังตารางที่ 5.12

1.4) ความสัมพันธ์ กับช่วงอายุของประชากรในชุมชน พบว่าประชาชนที่มีความคิดเห็นดังกล่าว ส่วนมากจะมีช่วงอายุอยู่ที่ อายุ 51 – 60 ปี รองลงมาจะเป็นกลุ่มที่อยู่ในช่วงอายุ 41 – 50 ปี ซึ่งจะเห็นว่าเป็นกลุ่มที่ค่อนข้างมีอายุมากแล้วและอยู่อาศัยมานานแล้วที่เห็นคุณค่าเกี่ยวกับความหาซื้อได้ยากของสภาพแวดล้อมของชุมชนเก่า โดยคิดเป็นร้อยละ 43.7 และ 25.2 ตามลำดับ ซึ่งได้อธิบายดังตารางที่ 5.12

ตารางที่ 5.12 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเหตุผลในความต้องการอนุรักษ์หรือการรับรู้คุณค่าเรื่องความหายากหรือหาซื้อได้ยากหรือพบยากในปัจจุบัน กับลักษณะการอยู่อาศัยหรือความสัมพันธ์กับในครัวเรือน อาชีพหลัก ลักษณะการครอบครองที่ดินและอาคาร และช่วงอายุของประชากรในชุมชน

ลักษณะความสัมพันธ์	เหตุผลในความต้องการอนุรักษ์หรือการรับรู้คุณค่าเรื่องความหายากหรือหาซื้อได้ยากในปัจจุบัน (ความถี่, ร้อยละ)			หมายเหตุ
	ไม่ใช่	ใช่	รวม	
ลักษณะการอยู่อาศัยและความสัมพันธ์กันในครัวเรือนหรือความเป็นครอบครัวของประชาชนในพื้นที่				
ไม่ได้อยู่อาศัยแบบครอบครัว	4(11.4)	31 (88.6)	35 (100.0)	$\chi^2 = 11.134$, sig = 0.001 C = 0.265, The minimum expected count is 12.33
อยู่อาศัยแบบครอบครัว	52(41.9)	72(58.1)	124(100.0)	
รวม	56(35.2)	103(64.8)	159(100.0)	
อาชีพหลักของประชาชนในพื้นที่				
ไม่มีอาชีพ	4(40.0)	6(60.0)	10(100.0)	$\chi^2 = 30.153$ sig = 0.000 C = 0.435 The minimum expected count is 2.11
ค้าขาย	36(31.3)	79(68.7)	115(100.0)	
ช่างฝีมือ	2(33.3)	4(66.7)	6(100.0)	

ตารางที่ 5.12 (ต่อ)

ลักษณะความสัมพันธ์	เหตุผลในความต้องการอนุรักษ์ หรือการรับรู้คุณค่าเรื่องความหายากหรือหาได้ยากในปัจจุบัน (ความถี่, ร้อยละ)			
รับราชการหรือนักการเมือง	1(6.7)	14(93.3)	15(100.0)	
รับจ้าง/พนักงานบริษัท/งานบริการ ภาคเอกชนธุรกิจส่วนตัว	13(100.0)	-	13(100.0)	
รวม	56(35.2)	103(64.8)	159(100.0)	
ลักษณะการครอบครองที่อยู่อาศัยของประชาชนในพื้นที่				
เป็นเจ้าของเอง	5(12.5)	35(87.5)	40(100.0)	$\chi^2 = 13.033$ sig = 0.001 C = 0.286 The minimum expected count is 14.09
เช่ากับเจ้าของโดยตรง	35(46.1)	41(53.9)	76(100.0)	
เช่าช่วง	16(37.2)	27(62.8)	43(100.0)	
รวม	56(35.2)	103(64.8)	159(100.0)	
ช่วงอายุของประชากรในชุมชน (ปี)				
21 – 30	9(81.8)	2(18.2)	11(100.0)	$\chi^2 = 13.034$ sig = 0.011 C = 0.286 The minimum expected count is 3.87
31 – 40	8(42.1)	11(57.9)	19(100.0)	
41 – 50	11(29.7)	26(70.3)	37(100.0)	
51 -60	17(27.4)	45(72.6)	62(100.0)	
61 ปีขึ้นไป	11(36.7)	19(63.3)	30(100.0)	
รวม	56(35.2)	103(64.8)	159(100.0)	

ที่มา : จากการสำรวจภาคสนามโดยเครื่องมือแบบสอบถาม เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2548

2) ความสัมพันธ์ระหว่างเหตุผลในความต้องการอนุรักษ์หรือการรับรู้คุณค่าเรื่องลักษณะเอกลักษณ์ทางสภาพแวดล้อมที่มีอยู่ในปัจจุบัน กับคุณลักษณะประชากรพบว่า

2.1) ผลการศึกษาความสัมพันธ์กับอาชีพหลักของประชาชนในชุมชนพบว่าผู้ที่เห็นว่าตลาดเก่าสามชุกมีลักษณะทางสภาพแวดล้อมที่มีเอกลักษณ์เฉพาะ ผู้ประกอบอาชีพค้าขายมากที่สุด (ร้อยละ 50.4) เนื่องจากเป็นอาชีพของคนส่วนมากในตลาดและยังเป็นอาชีพดั้งเดิมของผู้คนเก่าแก่ในตลาดนี้ ซึ่งได้อธิบายดังตารางที่ 5.13

2.2) ความสัมพันธ์กับการศึกษาของประชาชนในชุมชนพบว่าสัมพันธ์กับประชาชนกลุ่มที่มีการศึกษาระดับอุดมศึกษาและสูงกว่า รองลงมาคือระดับมัธยมศึกษาและประถมศึกษา โดยคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 80.0, 55.0 และ 34.3 ตามลำดับ และเป็นที่น่าสังเกตว่ากลุ่มประชาชนที่มีการศึกษาระดับ มัธยมศึกษาจะไม่เห็นว่าตลาดเก่ามีเอกลักษณ์ทางสภาพแวดล้อม

อย่างไรก็ตาม ส่วนผู้ที่เห็นว่ามีเอกลักษณ์ทางสภาพแวดล้อมเป็นประชาชนที่เป็นกลุ่มระดับการศึกษา ระดับปว.ส.และระดับปริญญาตรีขึ้นไป ซึ่งมีความรู้ในระดับที่สูงขึ้น อาจจะเป็นเพราะมีโอกาสเปิดโลกทัศน์มากกว่า ซึ่งทำให้คิดเห็นว่าสภาพแวดล้อมในชุมชนตลาดเก่ามีลักษณะที่มีเอกลักษณ์เฉพาะ ดังรายละเอียดในตารางที่ 5.13

ตารางที่ 5.13 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเหตุผลในความต้องการอนุรักษ์หรือการรับรู้คุณค่าเรื่อง ลักษณะเอกลักษณ์ทางสภาพแวดล้อมที่มีอยู่ในปัจจุบัน กับอาชีพหลัก ระดับการศึกษา ลักษณะการครอบครองที่อยู่อาศัย และสถานภาพในชุมชน

ลักษณะความสัมพันธ์	เหตุผลในความต้องการอนุรักษ์หรือการรับรู้คุณค่าเรื่องลักษณะเอกลักษณ์ทางสภาพแวดล้อมที่มีอยู่ในปัจจุบัน (ความถี่, ร้อยละ)			หมายเหตุ
	ไม่ใช่	ใช่	รวม	
อาชีพหลักของประชาชนในชุมชน				
ไม่มีอาชีพ	9 (90.0)	1 (10.0)	10 (100.0)	$\chi^2 = 17.667$ sig = 0.001 C = 0.333 The minimum expected count is 2.49
ค้าขาย	57 (49.6)	58 (50.4)	115 (100.0)	
ช่างฝีมือ	4 (66.7)	2 (33.3)	6 (100.0)	
รับราชการ/ นักการเมือง	10 (66.7)	5 (33.3)	15 (100.0)	
รับจ้าง/พนักงานบริษัท/งานบริการภาคเอกชน	13 (100.0)	-	13 (100.0)	
รวม	93(58.5)	66(41.5)	159(100.0)	
การศึกษาของประชาชนในชุมชน				
ไม่ได้เรียนหนังสือ	3 (100.0)	-	3 (100.0)	$\chi^2 = 21.538$ sig = 0.001 C = 0.368 The minimum expected count is 1.25
ประถมศึกษา	44 (65.7)	23 (34.3)	67 (100.0)	
มัธยมต้น	18 (45.0)	22 (55.0)	40 (100.0)	
มัธยมปลาย/ ปวช.	22(84.6)	9(15.4)	31 (100.0)	
ปวส.และปริญญาตรีขึ้นไป	6 (20.0)	12 (80.0)	18(100.0)	
รวม	93(58.5)	66(41.5)	159(100.0)	
สถานภาพในชุมชนของประชาชนในตลาดเก่า				
สมาชิกในชุมชน	70 (59.8)	47 (40.2)	117 (100.0)	$\chi^2=16.509$ sig = 0.000 C= 0.322 The minimum expected count is 6.64
ผู้นำ/หัวหน้าชุมชน/ หัวหน้าองค์กรต่างๆ	8 (30.8)	18 (69.2)	26 (100.0)	
สมาชิกองค์กรต่างๆทางสังคม	15 (93.8)	1 (6.3)	16 (100.0)	
รวม	93(58.5)	66(41.5)	159(100.0)	

ที่มา : จากการสำรวจภาคสนาม โดยเครื่องมือแบบสอบถาม เดือนกรกฎาคม พ.ศ.2548

2.3) ความสัมพันธ์ กับสถานภาพในชุมชนของประชาชนในตลาดเก่า พบว่าประชาชนที่มีความคิดเห็นว่าลักษณะทางสภาพแวดล้อมที่มีอยู่ในปัจจุบันของตลาดเก่าสามชุกมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ส่วนมากจะเป็นผู้ที่มีสถานภาพเป็นผู้นำชุมชนหรือผู้นำองค์กรต่างๆ คิดเป็น (ร้อยละ 69.2) เนื่องจากประชาชนกลุ่มนี้เป็นผู้ที่ค่อนข้างจะมีโอกาสรับรู้ข่าวสารและได้ออกไปศึกษาดูงานในพื้นที่อื่นๆ มากกว่าจึงมีวิสัยทัศน์และมีความเห็นที่กว้างกว่าประชาชนทั่วไป และได้เห็นในสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างออกไป รองลงมาคือกลุ่มที่เป็นสมาชิกในชุมชน คิดเป็นสัดส่วน ที่ร้อยละ 40.2 เนื่องจากประชาชนกลุ่มนี้เป็นผู้ที่ค่อนข้างจะอยู่ในพื้นที่ตลอดเวลาหรืออยู่ประจำจึงทำให้เห็นคุณค่าของสภาพแวดล้อมในชุมชนของตนและเข้าใจหรือหวงแหนในมรดก โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 5.14

3) เหตุผลในความต้องการอนุรักษ์หรือการรับรู้คุณค่าเรื่องความรู้สึกผูกพันกับชุมชน กับคุณลักษณะประชากร ต่างๆ ต่อไปนี้

3.1) ความสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุหรือแรงจูงใจเรื่องความรู้สึกผูกพันกับชุมชน กับ ระยะเวลาการอยู่อาศัยของประชาชนในตลาดเก่า พบว่าประชาชนที่อยู่อาศัยในชุมชนมาระยะเวลา 21 – 40 ปี จะมีความรู้สึกว่ามี ความผูกพันต่อชุมชนมากที่สุด รองลงมาคือประชาชนที่อยู่อาศัยในชุมชนมาระยะเวลา มากกว่า 60 ปี และช่วงเวลา ตั้งแต่ 41 - 60 ปี คิดเป็นสัดส่วน(ร้อยละ 62.5, 48.0, และ 38.5 ตามลำดับ) ซึ่งจะเห็นได้ว่าแนวโน้มของประชาชนที่อยู่อาศัยมาเป็นเวลาตั้งแต่ 20 ปี ขึ้นไปจะรู้สึกผูกพันและเห็นคุณค่าของชุมชนของตนมากกว่าผู้ที่เพิ่งเข้ามาอยู่ นั่นคือแสดงให้เห็นว่าระยะเวลาสามารถทำให้มีผลต่อความผูกพัน และความผูกพันทำให้เกิดความรักความหวงแหน จึงเป็นสาเหตุให้เกิดความรู้สึกอยากอนุรักษ์นั่นเอง ซึ่งมีรายละเอียดดังตารางที่ 5.15 ดังนี้

3.2) ความสัมพันธ์ กับ ลักษณะการครอบครองที่อยู่อาศัยของประชาชนในตลาดเก่า พบว่าประชาชนที่รู้สึกผูกพันกับชุมชนมากที่สุดคือผู้ที่ครอบครองที่อยู่อาศัยแบบเช่ากับเจ้าของ โดยตรงมากที่สุด (ร้อยละ 52.6) และรองลงมาคือ ผู้ที่เป็นเจ้าของที่ดินและอาคาร โดยตรงซึ่ง เป็นกลุ่มที่อาศัยอยู่ในพื้นที่มานาน และอาศัยพื้นที่ตลาดท่ามาหากินมานาน จึงรู้สึกผูกพันกับพื้นที่กว่าผู้ที่เข้ามาอยู่ใหม่ที่มักจะเช่าที่อยู่อาศัยในตลาดต่อมือจากผู้ที่เช่าไว้ก่อนแล้ว และความผูกพันทำให้เกิดความรักความหวงแหน จึงเป็นสาเหตุให้เกิดความรู้สึกอยากอนุรักษ์ แต่ทั้งนี้และทั้งนั้นสัดส่วนของความรู้สึกผูกพันกับชุมชนก็ยังมีน้อยกว่า ซึ่งรายละเอียดได้แสดงไว้ใน ตาราง 5.14

3.3) ความสัมพันธ์ กับ ช่วงอายุของประชาชนในตลาดเก่า พบว่าประชาชนที่มีอายุมากกว่า 60 ปี จะมีความรู้สึกผูกพันกับชุมชนมากที่สุด รองลงมาคือประชาชนที่อยู่ในช่วงอายุ 51 – 60 ปี และ 41 – 50 ปี ตามลำดับ ที่รู้สึกผูกพันกับชุมชน อาจเนื่องมาจากการที่ได้รู้จักตลาด ได้อยู่อาศัย และประกอบอาชีพ ในตลาดมาเป็นเวลานาน จึงรู้สึกผูกพันกับตลาดเก่าแห่งนี้อย่างมาก

ดังนั้นจึงต้องการที่จะอนุรักษ์ตลาดเก่าไว้ให้ผู้คนหลายๆ รุ่น ได้ชื่นชม ทั้งนี้มีรายละเอียดดังตารางที่ 5.14 ดังนี้

ตารางที่ 5.14 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเหตุผลในความต้องการอนุรักษ์หรือการรับรู้คุณค่าเรื่อง ความรู้สึกผูกพันกับชุมชน กับ ระยะเวลาการอยู่อาศัย ลักษณะการครอบครองที่อยู่อาศัย และช่วงอายุของประชาชนในตลาดเก่าสามชุก

ลักษณะความสัมพันธ์	เหตุผลในความต้องการอนุรักษ์หรือการรับรู้คุณค่าเรื่องความรู้สึกผูกพันกับชุมชน (ความถี่, ร้อยละ)			
ระยะเวลาการอยู่อาศัยของประชาชนในตลาดเก่า(ปี)	ไม่ใช่	ใช่	รวม	หมายเหตุ
1 – 20	29 (78.4)	8 (21.6)	37 (100.0)	$\chi^2 = 12.549$ sig = 0.006 C = 0.281 The minimum expected count is 10.22
21 – 40	12 (37.5)	20 (62.5)	32 (100.0)	
41 – 60	40 (61.5)	25 (38.5)	65 (100.0)	
> 60	13 (52.0)	12 (48.0)	25 (100.0)	
รวม	94(59.1)	65(40.9)	159(100.0)	
ลักษณะการครอบครองที่อยู่อาศัยของประชาชนในตลาดเก่า				
เป็นเจ้าของ	21 (52.5)	19 (47.5)	40 (100.0)	$\chi^2 = 17.968$ sig = 0.000 C = 0.336 The minimum expected count is 16.35
เช่ากับเจ้าของโดยตรง	36 (47.4)	40 (52.6)	76 (100.0)	
เช่าช่วง	37 (86.0)	6 (14.0)	43 (100.0)	
รวม	94(59.1)	65(40.9)	159(100.0)	
ช่วงอายุของประชาชนในตลาดเก่า(ปี)				
21 – 30	10 (90.9)	1 (9.1)	11 (100.0)	$\chi^2 = 10.170$ sig = 0.038 C = 0.253 The minimum expected count is 4.50
31 – 40	15 (78.9)	4 (21.1)	19 (100.0)	
41 – 50	22 (59.5)	15 (40.5)	37 (100.0)	
51 – 60	32 (51.6)	30 (48.4)	62 (100.0)	
61 ปีขึ้นไป	15 (50.0)	15 (50.0)	30 (100.0)	
รวม	94(59.1)	65(40.9)	159(100.0)	

ที่มา : จากการสำรวจภาคสนาม โดยเครื่องมือแบบสอบถาม เดือนกรกฎาคม พ.ศ.2548

4) เหตุผลในความต้องการอนุรักษ์หรือการรับรู้คุณค่าในเรื่องความรู้สึกถึงความงามทางงานช่างและงานสถาปัตยกรรมของอาคารในชุมชน เมื่อทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระพบว่า สาเหตุดังกล่าวมีความสัมพันธ์กับ ช่วงอายุของประชาชนในตลาดเก่า ซึ่งผลพบว่าผู้ที่มิช่วงอายุ ระหว่าง 21 – 30 ปี จะให้ความสำคัญหรือเห็นคุณค่าของชุมชนในเรื่องความงามทางงานช่างและสถาปัตยกรรมมากกว่ากลุ่มอายุช่วงอื่นๆ สักส่วน (ร้อยละ 90.9) รองลงมา คือ กลุ่มที่มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี (ร้อยละ 51.4) และ อายุ 51 – 60 ปี (ร้อยละ 46.8) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้ที่เห็นคุณค่าทางสถาปัตยกรรมและต้องการอนุรักษ์ไว้ นั้นเป็นกลุ่มคนรุ่นใหม่จะส่วนใหญ่และอีกกลุ่มคือกลุ่มที่เป็นคนรุ่นเก่าและแก่แล้ว ส่วนกลุ่มวัยกลางคนนั้นให้ความสำคัญในเรื่องนี้น้อยมาก มีรายละเอียดดังตารางที่ 5.15 ดังนี้

ตารางที่ 5.15 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุหรือแรงจูงใจเรื่องความรู้สึกถึงความงามทางงานช่างและงานสถาปัตยกรรมของอาคารในชุมชน กับช่วงอายุของประชาชนในชุมชน

ลักษณะความสัมพันธ์	เหตุผลในความต้องการอนุรักษ์หรือการรับรู้คุณค่าเรื่องความรู้สึกถึงความงามทางงานช่างและงานสถาปัตยกรรมของอาคารในชุมชน (ความถี่, ร้อยละ)			หมายเหตุ
	ไม่ใช่	ใช่	รวม	
ช่วงอายุของประชาชนในตลาดเก่า(ปี)				
21 – 30	1 (9.1)	10 (90.9)	11 (100.0)	$\chi^2 = 14.526$ sig = 0.006 C = 0.302 The minimum expected count is
31 – 40	15 (78.9)	4 (21.1)	19 (100.0)	
41 – 50	18 (48.6)	19 (51.4)	37 (100.0)	
51 – 60	33 (53.2)	29 (46.8)	62 (100.0)	
> 61	18 (60.0)	12 (40.0)	30 (100.0)	
รวม	85(53.5)	74(46.5)	159(100.0)	

ที่มา : จากการสำรวจภาคสนาม โดยเครื่องมือแบบสอบถาม เดือนกรกฎาคม พ.ศ.2548

5) เหตุผลในความต้องการอนุรักษ์หรือการรับรู้คุณค่าเรื่องความรู้สึกถึงความมีเอกลักษณ์ที่เฉพาะของกิจกรรมในชุมชน เมื่อทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระพบว่า มีความสัมพันธ์กับสถานภาพในชุมชน และรูปแบบการพักอาศัยอยู่ในชุมชน

5.1) ความสัมพันธ์ระหว่างเหตุผลในความต้องการอนุรักษ์หรือการรับรู้คุณค่าเรื่องความรู้สึกถึงความมีเอกลักษณ์ที่เฉพาะของกิจกรรมในชุมชน กับสถานภาพในชุมชนของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าผู้ที่มีสถานภาพเป็นผู้นำชุมชนหรือองค์กรเห็นคุณค่าในการอนุรักษ์พื้นที่ในส่วนของความมีเอกลักษณ์ทางกิจกรรมของพื้นที่มากกว่าสถานภาพอื่นๆ เนื่องจากเป็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมขึ้นในชุมชนจึงมีผลให้ตระหนักในเรื่องนี้มากกว่ากลุ่มอื่น ซึ่งคิด

เป็นสัดส่วนร้อยละ 34.6 แม้ว่าความคิดเห็นของประชาชนทั้งหมดเมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนแล้วมีผู้ที่ไม่เห็นคุณค่าด้านนี้เพียง ร้อยละ 24.5 ก็ตาม ดังตารางที่ 5.16

5.2) ความสัมพันธ์กับการพักอาศัยอยู่ในชุมชนเป็นประจำทุกวัน พบว่าผู้ที่ไม่ได้อยู่อาศัยในชุมชนเป็นประจำทุกวันจะรู้สึกว่าคุณสมบัติทางกิจกรรม คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 50.0 ซึ่งเท่ากับกับความคิดเห็นที่ไม่เห็นคุณค่าด้านนี้ ส่วนกลุ่มที่ไม่ได้พักอาศัยในชุมชนทุกวันนี้ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าตลาดเก่าไม่ได้มีเอกลักษณ์ทางด้านกิจกรรมในพื้นที่ ถึงร้อยละ 81.9 ซึ่งมากกว่าผู้ที่เห็นด้วย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะความเคยชินกับวิถีชีวิตของตนที่มีมาเนิ่นนานจึงไม่รู้สึกว่ามีความพิเศษอย่างไร รายละเอียดดังตารางที่ 5.16

ตารางที่ 5.16 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเหตุผลในความต้องการอนุรักษ์หรือการรับรู้คุณค่าเรื่องความรู้สึกถึงความมีเอกลักษณ์ที่เฉพาะของกิจกรรมในชุมชน กับสถานภาพในชุมชนของผู้ตอบแบบสอบถาม และรูปแบบการพักอาศัยอยู่ในชุมชน

ลักษณะความสัมพันธ์	สาเหตุหรือแรงจูงใจเรื่องความรู้สึกถึงความมีเอกลักษณ์ที่เฉพาะของกิจกรรมในชุมชน (ความถี่, ร้อยละ)			หมายเหตุ
	ไม่ใช่	ใช่	รวม	
สถานภาพในชุมชนของผู้ตอบแบบสอบถาม				
สมาชิกในชุมชน	87 (74.4)	30 (25.6)	117 (100.0)	$\chi^2 = 6.707$ sig = 0.035 C = 0.205
หัวหน้า/ผู้นำชุมชน	17 (65.4)	9 (34.6)	26 (100.0)	
สมาชิกองค์กรทางสังคมในชุมชน	16 (100.0)	-	16 (100.0)	
รวม	120(75.5)	39(24.5)	159(100.0)	The minimum expected count is 3.92
รูปแบบลักษณะการพักอาศัยในพื้นที่ชุมชนตลาดเก่า				
ไม่ได้พักอาศัยในชุมชนทุกวัน	16(50.0)	16(50.0)	32(100.0)	$\chi^2 = 14.041$ sig = 0.000 C = 0.297
พักอาศัยในพื้นที่ชุมชนทุกวัน	104(81.9)	23(18.1)	127(100.0)	
รวม	120(75.5)	39(24.5)	159(100.0)	
				The minimum expected count is 7.85

ที่มา : จากการสำรวจภาคสนามโดยเครื่องมือแบบสอบถาม เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2548

6) เหตุผลในความต้องการอนุรักษ์หรือการรับรู้คุณค่าเรื่อง ความมีเอกลักษณ์ทางงานช่างฝีมือในท้องถิ่น เมื่อทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระพบว่า มีความสัมพันธ์กับระดับการศึกษา กล่าวคือ ประชาชนที่มีระดับการศึกษาในระดับ ปว.ส. และปริญญาตรี (ร้อยละ 80.0) เห็นว่ามีคุณค่าด้านเอกลักษณ์ทางช่างฝีมือ อาจเนื่องมาจากการได้เรียนรู้จากการเรียนในสมัย

ปัจจุบันเกี่ยวกับข้อดีข้อเสียของการอนุรักษ์และการใช้ทรัพยากรเท่าที่จำเป็นและเพื่อประโยชน์สูงสุดที่มีหลักสูตรให้ผู้ศึกษาได้ตระหนักถึงการนำทรัพยากรมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแต่สูญเสียน้อยสุด จึงทำให้มองเห็นสิ่งที่มีคุณค่าในท้องถิ่นมากขึ้นเพื่อนำมาส่งเสริมให้เกิดความนิยมในท้องถิ่น รองลงมา คือผู้ที่มีระดับการศึกษาระดับ มัธยมต้น (ร้อยละ 27.5) ซึ่งเป็นผู้ที่มีอาชีพโดยส่วนใหญ่คือค้าขายอยู่ในตลาดเก่าและอาศัยในพื้นที่ด้วย จึงมีความผูกพันและเห็นคุณค่าในงานช่างท้องถิ่นของตนเองและอาจจะเปรียบเทียบจากประสบการณ์ที่ได้เห็นจากชุมชนภายนอกที่นับวันจะไม่เหลืองานช่างที่เก่าแก่แบบที่มีในชุมชนของตนอีกแล้ว จึงเห็นคุณค่าด้านงานช่างที่มีอยู่ในชุมชนในปัจจุบัน แต่อย่างไรก็ตามเป็นที่น่าสังเกตว่าแนวโน้มของความคิดเห็นโดยรวมนี้ประชาชนส่วนใหญ่ไม่ค่อยตระหนักหรือรับรู้ถึงคุณค่าทางด้านเอกลักษณ์ทางงานช่างฝีมือของท้องถิ่นมากนัก ซึ่งมีรายละเอียดดังตารางที่ 5.17

ตารางที่ 5.17 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเหตุผลในความต้องการอนุรักษ์หรือการรับรู้คุณค่าเรื่องความรู้สึกถึงความมีเอกลักษณ์ทางงานช่างฝีมือในท้องถิ่นกับระดับการศึกษา

ลักษณะความสัมพันธ์	เหตุผลในความต้องการอนุรักษ์หรือการรับรู้คุณค่าเรื่องความรู้สึกถึงความมีเอกลักษณ์ทางงานช่างฝีมือในท้องถิ่นกับระดับการศึกษา (ความถี่, ร้อยละ)			
ระดับการศึกษาของประชาชนในพื้นที่	ไม่ใช่	ใช่	รวม	หมายเหตุ
ตลาดเก่า				
ไม่ได้เรียนหนังสือ	3 (100.0)	-	3 (100.0)	$\chi^2 = 29.880$ sig = 0.000 C = 0.434 The minimum expected count is 0.75
ประถมศึกษา	55 (82.1)	12 (17.9)	67 (100.0)	
มัธยมต้น	29 (72.5)	11 (27.5)	40 (100.0)	
มัธยมปลาย/ปว.ช.	26(88.9)	5 (11.1)	31(100.0)	
ปว.ส./ปริญญาตรี	6 (20.0)	12 (80.0)	15 (100.0)	
รวม	119 (74.8)	40 (25.2)	159 (100.0)	

ที่มา : จากการสำรวจภาคสนาม โดยเครื่องมือแบบสอบถาม เดือนกรกฎาคม พ.ศ.2548

7) เหตุผลในความต้องการอนุรักษ์หรือการรับรู้คุณค่าที่มาจากความรู้สึกภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตน ซึ่งเมื่อทดสอบความสัมพันธ์กับตัวแปรอิสระแล้วพบว่าสัมพันธ์กับลักษณะการอาศัยและความสัมพันธ์ในครัวเรือน ระดับการศึกษา และช่วงอายุของประชาชนที่ตอบ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

7.1) ความสัมพันธ์ระหว่างเหตุผลในความต้องการอนุรักษ์หรือการรับรู้คุณค่าเรื่องความรู้สึกภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตน กับลักษณะการอาศัยและความสัมพันธ์ในครัวเรือนพบว่า ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามที่ อาศัยอยู่ในลักษณะครอบครัวจะมีความคิดเห็นว่ามีภาคภูมิใจในชุมชนของตนที่มีเอกลักษณ์ มีชื่อเสียงและมีผู้คนให้ความสนใจจนเป็นที่รู้จักของคน

ทั่วไป จึงเห็นด้วยที่จะต้องทำการอนุรักษ์ชุมชนแบบดั้งเดิมนี้ไว้ มีร้อยละ 20.2 ซึ่งส่วนใหญ่แล้วผู้ที่อาศัยแบบครัวเรือนจะติดพื้นที่มากกว่า แต่อย่างไรก็ตามสัดส่วนของผู้ที่ไม่ได้รู้สึกภาคภูมิใจในชุมชนของตนก็ยังมีมากกว่า ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มที่อาศัยอยู่แบบครอบครัวหรืออาศัยอยู่แบบนายจ้างลูกจ้างที่เข้าไปเย็นกลับ ดังรายละเอียดในตารางที่ 5.18

ตารางที่ 5.18 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเหตุผลในความต้องการอนุรักษ์หรือการรับรู้คุณค่าเรื่องความรู้สึกภาคภูมิใจในท้องถิ่น กับลักษณะการอาศัยและความสัมพันธ์ในครัวเรือน ระดับการศึกษา และช่วงอายุของประชาชนที่ตอบ

ลักษณะความสัมพันธ์	เหตุผลในความต้องการอนุรักษ์หรือการรับรู้คุณค่าเรื่องความรู้สึกภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตน (ความถี่, ร้อยละ)			
ลักษณะการอาศัยและความสัมพันธ์ในครัวเรือน	ไม่ใช่	ใช่	รวม	หมายเหตุ
ไม่เป็นครอบครัว	33 (94.3)	2 (5.7)	35 (100.0)	$\chi^2 = 4.041$ sig = 0.044 C = 0.159 The minimum expected count is 5.94
เป็นครอบครัว	99 (79.8)	25 (20.2)	124 (100.0)	
รวม	132 (83.0)	27 (17.0)	159 (100.0)	
ระดับการศึกษาของประชาชนในพื้นที่ตลาดเก่า				
ไม่ได้เรียนหนังสือ	3 (100.0)	-	3 (100.0)	$\chi^2 = 18.003$ sig = 0.006 C = 0.336 The minimum expected count is 0.51
ประถมศึกษา	51 (76.1)	16 (23.9)	67 (100.0)	
มัธยมต้น	37 (92.5)	3 (7.5)	40 (100.0)	
มัธยมปลาย/ปว.ช.	30(93.3)	1(6.7)	31(100.0)	
ปว.ส.และปริญญาตรีขึ้นไป	11 (62.7)	7 (37.3)	18 (100.0)	
รวม	132 (83.0)	27 (17.0)	159 (100.0)	
ช่วงอายุประชาชนในตลาดเก่า(ปี)				
21 – 30	11 (100.0)	-	11 (100.0)	$\chi^2 = 21.112$ sig = 0.000 C = 0.364 The minimum expected count is 1.87
31 – 40	9 (47.4)	10 (52.6)	19 (100.0)	
41 – 50	33 (89.2)	4 (10.8)	37 (100.0)	
51 – 60	54 (87.1)	8 (12.9)	62 (100.0)	
> 61	25 (83.3)	5 (16.7)	30 (100.0)	
รวม	132 (83.0)	27 (17.0)	159 (100.0)	

ที่มา : จากการสำรวจภาคสนาม โดยเครื่องมือแบบสอบถาม เดือนกรกฎาคม พ.ศ.2548

7.2) ความสัมพันธ์ กับระดับการศึกษาของประชาชนในพื้นที่ตลาดเก่า พบว่า ประชาชนที่รู้สึกภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตน ส่วนมากจะมีระดับการศึกษาอยู่ในระดับ ปวส. ขึ้นไป (ร้อยละ 37.3) และ รองลงมา คือผู้ที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา (ร้อยละ 23.9) คิดเห็นว่ามี ความภาคภูมิใจในชุมชนของตนที่มีเอกลักษณ์ มีชื่อเสียงและมีผู้คนให้ความสนใจจนเป็นที่รู้จักของ คนทั่วไป จึงเห็นด้วยที่จะต้องทำการอนุรักษ์ชุมชนแบบดั้งเดิมนี้ไว้ แต่อย่างไรก็ตามสัดส่วนของผู้ ที่เห็นคุณค่าด้านนี้ก็ยังน้อยกว่าผู้ที่ไม่รู้สึกว่ามีความภูมิใจในท้องถิ่นของตน ซึ่งมีมากถึง ร้อยละ 83 เลยทีเดียว ซึ่งนับเป็นจุดที่ควรจะทำให้ความสนใจในการแก้ไขเป็นอย่างยิ่งในการจัดการและ พัฒนาชุมชน ซึ่งมีรายละเอียดข้อมูลดังตารางที่ 5.18

7.3) ความสัมพันธ์ กับช่วงอายุของประชาชนในพื้นที่ตลาดเก่า พบว่า ประชาชนที่รู้สึกภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตน ส่วนมากจะมีช่วงอายุ 31 – 40 ปี (ร้อยละ 52.6) ซึ่ง อาจเนื่องมาจากในวัยนี้มีการสนใจหรือรับรู้ข่าวสารภายนอกมากกว่าวัย 41 ปีขึ้นไป เมื่อได้รับความ เป็นมาของชุมชนที่มีต่อประชาชนทั่วไปทั้งภายในและภายนอกพื้นที่ จึงมีความรู้สึกภาคภูมิใจใน ชุมชนของตนที่มีเอกลักษณ์ มีชื่อเสียงและมีผู้คนให้ความสนใจจนเป็นที่รู้จักของคนทั่วไป แต่ทั้งนี้ ผู้ที่มีความรู้สึกภาคภูมิใจในชุมชนของตนรองลงมาอีกคือ ประชาชนอายุ มากกว่า 60 ปี และ 51- 60 ปี ตามลำดับ ซึ่งผูกพันมานานกับพื้นที่ชุมชนตลาดเก่าและเมื่อชุมชนกลายเป็นสิ่งที่คนทั่วไปให้ ความสนใจจึงภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตนและเห็นด้วยที่จะต้องทำการอนุรักษ์ชุมชนแบบดั้งเดิมนี้ ไว้ มีรายละเอียดดังตารางที่ 5.18

5.1.12 การรับรู้ของประชาชนเกี่ยวกับการรู้จักบุคคลที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ หรือบุคคลสำคัญในพื้นที่ตลาดเก่าสามชุก

จากการศึกษาโดยใช้แบบสอบถามกับประชาชนที่อาศัยในตลาดเก่าสามชุกพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 70.9 นั้นรับรู้หรือรู้จักบุคคลที่มีความสำคัญทาง ประวัติศาสตร์หรือที่มีความสำคัญในท้องถิ่น ส่วนอีกร้อยละ 29.1 ไม่รับรู้ว่าเป็นชุมชนมีผู้ที่มี ความสำคัญต่อประวัติศาสตร์หรือไม่รู้จักบุคคลที่มีความสำคัญต่อท้องถิ่น และมีประชาชนบางท่าน ส่วนน้อยเท่านั้นที่ไม่แสดงความคิดเห็น

ส่วนความคิดเห็นของประชาชนรอบนอกพื้นที่ตลาดเก่าซึ่งอยู่ในตำบลสามชุกนั้น ส่วนมากแล้วเขาจะรู้จักหรือรับรู้ว่าเป็นตลาดเก่าสามชุกมีบุคคลที่เป็นที่รู้จัก เป็นที่นับถือและมีความสำคัญในอดีตและปัจจุบัน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 60.3 ที่รู้จัก มีเพียง ร้อยละ 39.7 เท่านั้นที่ไม่รู้จัก

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของทั้งสองกลุ่มตัวอย่างแล้วพบว่า ส่วนมากแล้วประชาชนทั้งสองกลุ่มมีการรู้จักบุคคลที่มีบทบาทสำคัญในชุมชนตลาดเก่าดี (ร้อยละ 60.6) แสดงให้เห็นว่า

ประชาชนในพื้นที่ตำบลสามชุกส่วนใหญ่ยังมีความทรงจำเกี่ยวกับที่ต่อเนื่องในเรื่องของการรับรู้เรื่องราวในประวัติศาสตร์อยู่ตั้งแต่อดีตจนถึงในปัจจุบัน

ตารางที่ 5.19 แสดงการเปรียบเทียบการรู้จักบุคคลที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์หรือบุคคลสำคัญในท้องถิ่นพื้นที่เก่าสามชุกตลาด ระหว่างประชาชนในตลาดและประชาชนรอบนอกในตำบลสามชุก

การรู้จักบุคคลที่มีความสำคัญในประวัติศาสตร์หรือท้องถิ่น	ประชาชนในพื้นที่ตลาดเก่า (%)	ประชาชนรอบนอกที่อยู่ในตำบลสามชุก (%)	รวม (%)
รู้จัก	70.9	60.3	60.6
ไม่รู้จัก	29.1	34.7	34.4
ไม่ตอบ	0.0	5.0	4.6
รวม	100.0	100.0	100.0

ที่มา : จากการสำรวจภาคสนาม โดยแบบสอบถาม เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2548

แต่อย่างไรก็ตามในส่วนของผู้ที่เป็นบุคคลที่ประชาชนในชุมชนรู้จักหรือยอมรับถึงความสำคัญในด้านต่างๆ ในชุมชนนั้น จากการใช้แบบสอบถามในการศึกษาพบว่ามิบุคคลต่างๆ ที่มีความสำคัญด้านต่างๆ ที่เป็นที่ยอมรับแสดงไว้ดังตารางที่ 5.20 นอกเหนือจากที่ได้แสดงให้เห็นในตารางแล้ว บางท่านก็เป็นที่ยอมรับหรือผู้คนรับรู้ในฐานะที่ท่านมีความสำคัญด้านที่แตกต่างจากที่แสดงไว้ในตาราง เช่น ครูจาริด ท่านเป็นที่ยอมรับในฐานะที่เป็นครูอาจารย์ที่น่านับถือ คุณทองอุดม ท่านมีความสำคัญหรือเป็นที่ยอมรับในด้าน การเป็นผู้นำทางด้านพิธีกรรมและการศาสนา เป็นต้น

ตารางที่ 5.20 แสดงรายชื่อบุคคลที่มีความสำคัญในตลาดเก่าสามชุกในด้านต่างๆ ที่ประชาชนภายในตลาดเก่าและรอบนอกตลาดที่เป็นชาวตำบลสามชุกรู้จัก (สามารถตอบได้มากกว่าหนึ่ง)

ชื่อบุคคลสำคัญ	เป็นที่รู้จักในด้าน	จำนวนคนที่รู้จัก N = 166+334	คิดเป็นร้อยละ (%)
ขุนจ้านงค์	ผู้นำชุมชนหรือด้านปกครอง	245	48.42
พงษ์วิน	ผู้นำชุมชนหรือด้านปกครอง	60	11.86
นายอำเภอสมพร	ผู้นำชุมชนหรือด้านปกครอง	40	7.91
ยายจู	เจ้าองตลาด	51	10.08
นายแก้ว	เจ้าองตลาด	8	1.58
แจ่มวัยเล็ก	การค้าขายรายเก่าแก่	17	3.36

ตารางที่ 5.20 (ต่อ)

ชื่อบุคคลสำคัญ	เป็นที่รู้จักในด้าน	จำนวนคนที่รู้จัก N = 166+334	คิดเป็นร้อยละ (%)
คุณสุมาลย์	เจ้าของตลาด	2	0.39
กำนันเปี้ยก	ผู้นำชุมชนหรือด้านปกครอง	11	2.17
แจ็กอ้าว	ทำการค้าขายมาตั้งแต่สมัยเก่าแก่	6	1.19
จำประทีป	ด้านฝีมือในการทำอาหาร	2	0.39
คุณสันต์	เป็นเจ้าของห้องแถวบางส่วนและทำการค้าขายที่เก่าแก่	2	0.39
คุณเจียบ	นักการเมือง	2	0.39
ครูจำริด	ด้านการค้าขาย	3	0.59
นายกเทศมนตรีคนปัจจุบัน (คุณหมู)	นักการเมือง	8	1.58
ป้าสี	ด้านการค้าขายร้านเก่าแก่	2	0.39
นายซัง	ด้านศาสนาและพิธีกรรมต่างๆ	4	0.79
ดร.สมเกียรติ	นักการเมือง	9	1.78
ทองอุดม	ผู้นำชุมชนและนักปกครอง	4	0.79
เจริญ	เจ้าของตลาดและห้องแถวบางส่วน	10	1.98
กำนันบุญส่ง	นักปกครองและผู้นำชุมชน	2	0.39
ป้าตา	นักการเมืองและผู้นำชุมชน	2	0.39
คุณสุรีย์	ด้านการค้าเก่าแก่	1	0.20
นายขวด	งานช่างฝีมือ	2	0.39
นางสมร	เจ้าของตลาดและทำการค้าเก่าแก่	2	0.39
หลวงทำนุ	นักปกครองและนักการเมือง	1	0.2
ลุงจิ	นักปกครองและผู้นำชุมชน	2	0.39
นายประสิทธิ์	ครู - อาจารย์	2	0.39
ขุนนิกร	นักปกครองและผู้นำชุมชน	1	0.2
โกเหลียง	ด้านการค้าที่เก่าแก่	1	0.2
แจ็กอู้	ด้านการค้าที่เก่าแก่	2	0.39
เต้าแก้ง่วน	ด้านการค้าที่เก่าแก่	1	0.2
อ.พินิจ	ด้านการค้าที่เก่าแก่และเจ้าของตึกแถวบางส่วน	1	0.2

ที่มา : จากการสำรวจภาคสนาม โดยเครื่องมือแบบสอบถาม เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2548

จากตารางแสดงรายชื่อบุคคลที่มีความสำคัญในตลาดเก่าสามชุกในด้านต่างๆ ที่ประชาชนภายในตลาดเก่าและรอบนอกตลาดที่เป็นชาวตำบลสามชุกรู้จัก จะสังเกตเห็นว่าภายในพื้นที่ตลาดเก่ามีบุคคลที่มีความสำคัญต่อประวัติศาสตร์ครอบคลุมทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นการค้า การปกครองการเมือง การช่างฝีมือ ครูอาจารย์ และเจ้าของที่ดิน ซึ่งในแต่ละด้านล้วนสำคัญต่อความเป็นมาทางประวัติศาสตร์ของตลาดเก่าสามชุกทั้งสิ้น ดังนั้นกล่าวได้ว่าชุมชนยังมีความทรงจำที่ต่อเนื่องและสามารถเชื่อมโยงความเป็นมาทางประวัติศาสตร์ได้อย่างไม่ขาดหาย

5.1.13 การจดจำเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ได้ของผู้คนที่อาศัยอยู่ในตลาด

จำนวนของผู้ที่จดจำเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ที่เกิดขึ้นกับชุมชนได้จากการศึกษาโดยแบบสอบถามจากการเก็บตัวอย่างในตลาดเก่าสามชุกจำนวน 166 ชุด มีผู้ตอบ 159 ชุด ผู้ที่จดจำเหตุการณ์สำคัญประทับใจในประวัติศาสตร์ได้นั้นมี 90 ท่าน คิดเป็นร้อยละ 54.8 ส่วนรอบนอกตลาดนั้นมีผู้ตอบรวมทั้งสิ้น 324 ชุด ผู้ที่จดจำเหตุการณ์สำคัญที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่นได้นั้นมี 139 ท่าน คิดเป็นร้อยละ 40.8 และผู้ที่จดจำไม่ได้หรือไม่รู้สึกว่าในชุมชนของตนมีเหตุการณ์ใดที่มีความสำคัญต่อความเป็นมาท้องถิ่นหรือไม่มีเหตุการณ์ที่น่าจดจำนั้น สำหรับบุคคลในตลาดเก่ามี 69 ท่าน เพียงร้อยละ 41.56 ซึ่งถือว่าบุคคลที่จดจำนั้นมีมากกว่าที่จดจำไม่ได้ ส่วนประชาชนรอบนอกตลาดเก่าที่จดจำเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ไม่ได้นั้นมี 185 ท่าน หรือร้อยละ 55.39 จากทั้งหมดที่ตอบซึ่งมีมากกว่าผู้ที่จดจำได้เพียงเล็กน้อย มีผู้ไม่ตอบ 7 ชุด โดยเหตุการณ์ที่มีผู้จดจำได้ทั้งสองกลุ่มตัวอย่างนั้นสามารถนำมาแจกแจงและจัดอันดับได้ดังนี้

อันดับ 1. คือ เหตุการณ์งานประเพณีประจำปีต่างๆ ที่ชุมชนร่วมกันจัดงานขึ้น เช่น เหตุการณ์การจัดงานวันสงกรานต์ที่มีการก่อกองทรายและมีการประกวดเทพีสกานต์ที่ยิ่งใหญ่มาก และยังมีการเล่นพื้นบ้านแบบไทยๆมากมาย นอกจากนี้ยังมีเหตุการณ์ การเปิดงานตลาดเก่าร้อยปี สามชุกและการเปิดบ้านพิพิธภัณฑ์เมื่อปี 2547 ที่ผ่านมา และเหตุการณ์การเล่นการแห่หัวโต ในงานเทศกาลงานรื่นเริงต่างๆ เช่นงานขึ้นปีใหม่ งานบุญ งานจิว งานปีใหม่จีน เหตุการณ์จากงานไหว้พระจันทร์ ต่างๆ ซึ่งปัจจุบันนี้การแห่หัวโตไม่มีแล้วในการจัดงานบุญต่างๆ ของชุมชน ของคนไทยเชื้อสายจีนในชุมชน ที่มีความคึกคักยิ่งใหญ่ในสมัยก่อนแต่ปัจจุบันไม่ได้คึกคักยิ่งใหญ่อย่างแต่ก่อนเลยซึ่งประชาชนส่วนใหญ่จดจำเหตุการณ์ เหล่านี้ได้ดีและยังคงชื่นชม และจดจำเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ที่ประทับใจได้

อันดับ 2. คือ เหตุการณ์ที่เป็นภาพแห่งความทรงจำของสภาพการคมนาคมทางน้ำและการเป็นจุดแลกเปลี่ยนสินค้าและศูนย์กลางการเปลี่ยนถ่ายคมนาคมทางน้ำหรือเป็น node ทางคมนาคม ของพื้นที่ ที่มีเรือโดยสารสาธารณะจากกรุงเทพมหานครมาเทียบท่าขนถ่ายผู้โดยสารใน

วันละหลายเที่ยวและเป็นท่าพักเรือและท่าโดยสารสำหรับการเดินทางไปยังจังหวัดใกล้เคียงและเมืองหลักเช่น นครสวรรค์ ชัยนาท และจังหวัดอื่นๆ

อันดับ 3. คือ ภาพเหตุการณ์ที่เป็นภาพของความเจริญรุ่งเรือง ความคึกคัก ทางการค้าขายของตลาดเก่าสามชุกพร้อมทั้งความอุดมสมบูรณ์ของกลุ่มน้ำท่าจีนในลแวกตลาดที่มีความอุดมสมบูรณ์ของอาหารการกินของผู้คนในชุมชนและสินค้าทางการเกษตรและประมงในตลาดที่มีหลากหลายและ ยังรวมถึงภาพเหตุการณ์ทางสภาพแวดล้อมของบ้านเรือนอาคารเก่าที่สมบูรณ์และมีอาคารที่ว่าการอำเภอเก่าที่สร้างด้วยไม้สักทั้งหลังที่มีการผสมผสานของสถาปัตยกรรมที่เป็นไทยโดยวิวัฒนาการมาเรื่อยๆแบบผสมผสานจนกระทั่งมาถึงสมัยนั้น อีกทั้งภาพสะพานพรประชาที่เป็นสะพานไม้ที่สวยงาม ซึ่งในสมัยก่อนนั้นเป็นสะพานที่มีความสำคัญมากต่อการเข้ามาใช้บริการตลาดของผู้คนสองฝั่งแม่น้ำ และเป็นสะพานไม้ที่โดดเด่นสวยงามของคนอำเภอสามชุก

อันดับ 4 คือ เหตุการณ์ไฟไหม้หลังตลาดทั้งที่เป็นอาคารห้องแถวและที่เป็นธนาคารเอเชียเมื่อ 30 ปี และ 10 ปี ที่ผ่านมา โดยที่ประชาชนมีความประทับใจในความรักและสามัคคีกันของเพื่อนบ้านในชุมชนเดียวกันที่คอยช่วยเหลือจุนเจือกันแบบอบอุ่นแม้ยามยากไร้

อันดับ 5 คือ เหตุการณ์การเสด็จทางชลมารคของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ รัชกาลปัจจุบัน ในปี พ.ศ. 2498 เพื่อทำพิธีการเปิดประตูน้ำบึงระหาน

อันดับ 6 คือ เหตุการณ์น้ำท่วมใหญ่เมื่อประมาณ 20 ปี ที่ผ่านมาน้ำที่ท่วมสูงถึง 1 เมตร ซึ่งเป็นความเดือดร้อนและเสียหายของชาวตลาดมากในปีนั้น

ตารางที่ 5.21 แสดงการเปรียบเทียบการจดจำเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ของประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ตลาดเก่าและประชาชนโดยรอบที่อยู่ในตำบลสามชุก

การจดจำเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ได้	ประชากรในพื้นที่ตลาดเก่า N = 166 (%)	ประชากรโดยรอบที่อยู่ในตำบลสามชุก N = 334 (%)	รวม (%)
จำได้	54.8	40.8	45.8
จำไม่ได้	41.56	55.39	50.8
ไม่ตอบ	4.22	2.99	3.4
รวม	100.00	100.00	100.0

ที่มา: จากการสำรวจภาคสนามโดยใช้แบบสอบถาม เดือน กรกฎาคม 2548

5.1.14 การรับรู้ของประชาชนต่อการจัดงานประเพณีประจำปีร่วมกัน

จากการศึกษาการร่วมกิจกรรมต่างๆ ของชุมชนในส่วนของจัดงานประเพณีร่วมกันของฝ่ายต่างๆ ในชุมชนพบว่า ส่วนมากประชาชนในชุมชนมีการจัดงานประเพณีร่วมกันกับหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนเป็นประจำทุกปี คิดเป็นร้อยละ 84.3 และมีเพียงร้อยละ 15.7 เท่านั้นที่คิดว่าชุมชนไม่มีการร่วมกันจัดงานประเพณีทุกๆ ปีของหน่วยงานหลายๆ ฝ่ายในชุมชน ซึ่งก็อาจเป็นไปได้หลายสาเหตุที่ทำให้ประชาชนบางส่วนนี้มีความคิดเห็นอย่างนี้ โดยได้แสดงไว้ในตารางที่ 5.22 ดังนี้

ตารางที่ 5.22 แสดงความถี่และร้อยละของการรับรู้ของประชาชนต่อการจัดงานประเพณีประจำปีร่วมกัน

การรับรู้ของประชาชนต่อการจัดงานประเพณีประจำปี	ความถี่	ร้อยละ
รับรู้ว่ามีจัดงานประเพณีประจำปีร่วมกัน	140	84.3
ไม่มีการจัดงานประเพณีประจำปีร่วมกัน	26	15.7
รวม	166	100

ที่มา : จากการสำรวจภาคสนาม โดยเครื่องมือแบบสอบถาม เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 254

5.1.15 การรับรู้ถึงการใช้จ่ายประโยชน์จากอาคารเก่าในชุมชนร่วมกัน

ในส่วนของค่าใช้จ่ายพื้นที่สาธารณะและอาคารสาธารณะที่เป็นอาคารเก่าที่มีคุณค่าสูงในชุมชนนั้น จากการศึกษาพบว่าส่วนมากแล้วประชาชนรับรู้ว่ามีค่าใช้จ่ายประโยชน์จากอาคารเก่าในชุมชนเพื่อประโยชน์ทางสาธารณะ โดยคิดเป็นร้อยละของการรับรู้คือร้อยละ 94.0 ส่วนอีกร้อยละ 4.8 นั้นเป็นส่วนน้อยของประชาชนในชุมชนที่ไม่ได้รับรู้ถึงการนำเอาอาคารเก่าที่มีคุณค่ามาใช้จ่ายประโยชน์ร่วมกันในชุมชน ดังที่แสดงในตารางที่ 5.23

ตารางที่ 5.23 แสดงการรับรู้ถึงการใช้จ่ายประโยชน์จากอาคารเก่าในชุมชนร่วมกัน

การรับรู้ถึงการใช้จ่ายประโยชน์จากอาคารเก่าในชุมชนร่วมกัน	ความถี่	ร้อยละ
ไม่รับรู้ว่ามีค่าใช้จ่ายประโยชน์อาคารเก่าร่วมกัน	8	4.8
มีการรับรู้ว่ามีค่าใช้จ่ายประโยชน์อาคารเก่าร่วมกัน	156	94.0
รวม	164	98.8
ไม่ตอบ	2	1.2
รวม	166	100

ที่มา : จากการสำรวจภาคสนาม โดยเครื่องมือแบบสอบถาม เดือนกรกฎาคม พ.ศ.

5.1.16 ลักษณะหรือรูปแบบการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจหาข้อตกลงที่เหมาะสมในการอนุรักษ์

จากผลของการศึกษาโดยแบบสอบถามด้านลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ตลาดเก่าของกลุ่มตัวอย่าง พบว่าประเด็นการได้รับข้อมูลข่าวสารของประชาชนเกี่ยวกับการพัฒนาและอนุรักษ์ตลาดอยู่ที่ร้อยละ 83.7 และไม่ได้รับข่าวสารใดเลยคิดเป็นร้อยละ 16.3 ส่วนประเด็นด้านการเข้าร่วมประชุมเสนอความคิดเห็นในการพัฒนาตลาดพบว่าประชาชนส่วนมากมีการเข้าร่วมประชุมในการเสนอความคิดเห็นในการพัฒนาตลาดรูปแบบอนุรักษ์ ร้อยละ 66.3 และร้อยละ 33.7 ไม่เคยเข้าร่วมประชุมเสนอความคิดเห็นในการอนุรักษ์ และประเด็นการเข้าไปมีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการขององค์กรหรือคณะกรรมการชุมชนหรือของรัฐ พบว่าส่วนมากแล้วร้อยละ 66.9 ไม่ได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการเป็นกรรมการด้วย และเพียงร้อยละ 32.5 เท่านั้นที่มีส่วนเข้าไปเป็นคณะกรรมการต่างๆ ประเด็นด้านการมีส่วนในการตอบแบบสอบถามต่างๆ ที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์ชุมชน พบว่า ส่วนมากประชาชนในพื้นที่เคยร่วมตอบแบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับโครงการอนุรักษ์ โดยคิดเป็นร้อยละ 65.7 จากทั้งหมด และอีก ร้อยละ 34.3 เท่านั้นที่ไม่เคยได้ตอบแบบสอบถามมาก่อนเลย ด้านการรับฟังการสัมมนาเชิงวิชาการต่างๆ เกี่ยวกับการอนุรักษ์ จากการศึกษาพบว่าประชาชนส่วนมากไม่เคยเข้าร่วมรับฟังสัมมนาต่างๆ เลยถึงร้อยละ 75.9 มีเพียงร้อยละ 24.1 เท่านั้นที่เคยเข้าร่วมการสัมมนาเชิงวิชาการด้านการอนุรักษ์ดังกล่าว ด้านการสนับสนุนเงินทุนหรืออุปกรณ์พบว่าประชาชนส่วนมากจาก 166 ตัวอย่าง เคยร่วมบริจาคหรือสนับสนุนชุมชนด้านการเงิน หรืออุปกรณ์ เพื่อการพัฒนาชุมชนด้านต่างๆ โดยร้อยละของผู้ที่เคยร่วมสนับสนุนมี 59.6 ส่วนร้อยละ 40.4 ไม่เคยร่วมสนับสนุนเงินทุนหรืออุปกรณ์ใดเลย ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ในชุมชน พบว่าประชาชนส่วนมากเคยเข้าร่วมกิจกรรมภายในชุมชนของตนถึงร้อยละ 71.7 แต่อย่างไรก็ตามผู้ที่ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมใดเลยในชุมชนก็มีถึงร้อยละ 28.3 ของทั้งหมด และพบว่าผู้ที่ไม่เคยเข้ามามีส่วนร่วมใดเลยในชุมชนตามที่ได้กล่าวมาข้างต้นนี้ มี ร้อยละ 9.6 ของประชาชนทั้งหมดใน 166 ตัวอย่าง และร้อยละ 90.4 ของกลุ่มตัวอย่างเคยเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาและอนุรักษ์ชุมชนของตน โดยรายละเอียดทั้งหมดได้แจกแจงดังตารางต่อไปนี้

อย่างไรก็ตามในส่วนของลักษณะการมีส่วนร่วมของคนในตลาดเก่านี้ จากการศึกษาพบว่าส่วนมากแล้วประชาชนมีส่วนร่วมในระดับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารมากที่สุด ซึ่งจากการสำรวจพบถึง 139 ท่าน (ร้อยละ 20.2) จากการแจกแบบสอบถาม 166 ราย รองลงมาเป็นการเข้าไปมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมหรืองานพิธีการต่างๆ ซึ่งพบร้อยละ 17.3 และอันดับต่อไปเป็นการเข้าร่วมในการเข้าประชุมรับฟังความคิดเห็นในชุมชน ที่ร้อยละ 16 เป็นต้น ซึ่งรายละเอียดสามารถดูจากตารางที่ 5.24

ตารางที่ 5.24 แสดงลักษณะการมีส่วนร่วมโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย
(ผู้ตอบสามารถตอบได้หลายข้อ)

ลักษณะการมีส่วนร่วม	ความถี่	ร้อยละ
1. การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโครงการอนุรักษ์	139	20.2
2. การร่วมงานพิธีการต่างๆและการร่วมจัดกิจกรรมหรืองานประเพณีในชุมชน	119	17.3
3. การเข้าประชุมรับฟังหรือเสนอความคิดเห็นในชุมชน	110	16
4. การตอบแบบสอบถามหรือการให้สัมภาษณ์	109	15.9
5. การให้การสนับสนุนด้านการเงินและอุปกรณ์	99	14.4
6. การร่วมตัดสินใจในฐานะคณะกรรมการในโครงการ	55	8
7. การเข้ารับการอบรมหรือสัมมนาทางวิชาการ	40	5.8
8. ไม่เคยเข้ามามีส่วนร่วมใดเลย	16	2.3

ที่มา : จากการสำรวจภาคสนามโดยเครื่องมือแบบสอบถาม เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2548

หมายเหตุ : จำนวนประชากรที่สำรวจ 166 ครัวเรือน (N = 166)

5.1.17 ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชนในตลาดเก่ากับลักษณะประชากรในตลาดเก่าสามชุก

ลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนตลาดเก่านี้ยังมีความสัมพันธ์กับตัวแปรต้นต่างๆ คือ ลักษณะการอาศัยและความสัมพันธ์ของคนในครัวเรือน สถานภาพในครัวเรือน จำนวนสมาชิกในครัวเรือน เพศ อายุ การศึกษา ระยะเวลาการอยู่อาศัย และอาชีพหลัก ดังที่จะแสดงในตารางแสดงความเชื่อมโยงระหว่างตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันอย่างน้อยสัมพันธ์ของการมีส่วนร่วมกับลักษณะประชากร ดังนี้

ตารางที่ 5.25 แสดงแสดงความเชื่อมโยงระหว่างลักษณะการมีส่วนร่วมกับตัวแปรต้นที่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ

ลักษณะการมีส่วนร่วม	ตัวแปรเรื่องคุณลักษณะประชากรในพื้นที่									
	ช่วงอายุ	เพศ	การศึกษา	อาชีพ	จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	สถานภาพในครัวเรือน	ลักษณะการอยู่อาศัยและ	สถานภาพในชุมชน	ระยะเวลาการอยู่อาศัย	หมายเหตุ
1. การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร				●	●					
2. การประชุมรับฟังความคิดเห็น	●		●				●			
3. การเข้าร่วมกิจกรรมหรืองานพิธีการต่างๆ	●		●						●	
4. การตอบแบบสอบถาม	●			●					●	
5. การให้เงินหรืออุปกรณ์ช่วยเหลือส่วนรวม	●	●							●	
6. การร่วมในการตัดสินใจโดยเป็นคณะกรรมการในโครงการ		●	●			●			●	

ที่มา : จากการสำรวจภาคสนาม โดยเครื่องมือแบบสอบถาม เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2548

จากตารางแสดงการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ในข้างต้นนี้สามารถแยกอธิบายตามประเด็นต่างๆ ดังนี้

1) ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชนแบบการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโครงการอนุรักษ์ กับจำนวนสมาชิกในครัวเรือน และอาชีพของประชาชนในตลาดเก่า พบว่าสัดส่วนของผู้ที่เคยได้รับข้อมูลข่าวสารในการอนุรักษ์ชุมชนของตนนั้นเป็นครอบครัวที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 2 – 4 คน ซึ่งเป็นครอบครัวขนาดเล็ก มากที่สุด โดยคิดเป็นร้อยละ 88.3 สัดส่วนที่รองลงมาคือครอบครัวที่มีสมาชิกตั้งแต่ 5 คนขึ้นไป หรือครอบครัวที่มีขนาดใหญ่ขึ้น คิดเป็นร้อยละ 84.4 และสัดส่วนของการได้รับข้อมูลข่าวสารที่น้อยที่สุดคือครัวเรือนที่มีสมาชิกคนเดียวหรืออยู่คนเดียว ดังแสดงในตารางที่ 5.26 จากผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าการอยู่อาศัยแบบครอบครัวทั้งขนาดใหญ่หรือเล็กนั้นมีผลต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารมากกว่าผู้ที่อยู่คนเดียวเนื่องจากการมีปฏิสัมพันธ์กันในครัวเรือน

สำหรับผลของความสัมพันธ์กับอาชีพของประชาชนในตลาดนั้น พบว่า สัดส่วนของผู้ที่ได้รับข้อมูลข่าวสารที่มากที่สุดจะเป็นกลุ่มที่ประกอบอาชีพ ช่างฝีมือ อาชีพรับจ้าง หรือพนักงานบริษัทหรือทำงานเกี่ยวกับการบริการภาคเอกชน อันดับต่อมาจะเป็นอาชีพค้าขายซึ่งทำงานอยู่กับพื้นที่โดยตรง และอาชีพรับราชการ (โดยสัดส่วนเป็น ร้อยเปอร์เซ็นต์ และ ร้อยละ 84.2 และ ร้อยละ 52.9 ตามลำดับ) ซึ่งเทียบกันระหว่างผู้ที่รับรู้ข้อมูลข่าวสารกับผู้ที่ไม่รู้ คิดเป็นผู้รู้ทั้งหมดกว่าร้อยละ 80 จากทั้งหมด ดังตารางที่ 5.26

ตารางที่ 5.26 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชนแบบการรับรู้ ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโครงการอนุรักษ์กับจำนวนสมาชิกในครัวเรือน และอาชีพ ของประชาชนในตลาด

ลักษณะความสัมพันธ์	การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโครงการอนุรักษ์			
	ไม่เคย	เคย	รวม	หมายเหตุ
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน (คน)				
1	10(32.3)	21(67.7)	31(100.0)	$X^2 = 7.442$
2-4	12(11.7)	91(88.3)	103(100.0)	sig = 0.24
ตั้งแต่ 5 คนขึ้นไป	5(15.6)	27(84.4)	32(100.0)	C = 0.207
รวม	27(16.3)	139(83.7)	166(100.0)	the minimum expected count is 5.04
อาชีพของประชาชนในตลาด				
ไม่ได้ทำงาน	-	10 (100.0)	10 (100.0)	$X^2 = 17.486$
ค้าขาย	19 (15.8)	101 (84.2)	120 (100.0)	sig = 0.002
ช่างฝีมือ	-	6(100.0)	6 (100.0)	C = 0.309
รับราชการ/นักการเมือง	8 (47.1)	9 (52.9)	17 (100.0)	the minimum
รับจ้าง/พนักงานบริษัท/งานบริการภาคเอกชน	-	13 (100.0)	13 (100.0)	expected count is 0.98
รวม	27 (16.3)	139 (83.7)	166 (100.0)	

ที่มา : จากการสำรวจภาคสนามโดยเครื่องมือแบบสอบถาม เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2548

1) ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชนแบบการเข้า ประชุมเสนอความคิดเห็นกับ ลักษณะการอาศัยและความสัมพันธ์ของคนในครัวเรือน การศึกษา และอายุของประชาชนที่อยู่อาศัยในชุมชน โดยพบว่าครัวเรือนที่มีลักษณะการอยู่อาศัยแบบ ครอบครัว ร้อยละ 71.8 มีการเข้าร่วมประชุมเสนอความคิดเห็นในชุมชน มากกว่าผู้ที่ไม่เคยซึ่งมีเพียงร้อยละ 28.2 เท่านั้น ก็อาจเนื่องมาจากผู้ที่อยู่แบบครอบครัวมีการพักอาศัยอยู่ประจำในพื้นที่

ชุมชนจึงผูกพันและค่อนข้างสนใจความเคลื่อนไหวของชุมชนตนเองมากกว่าผู้ที่มีลักษณะการอาศัยแบบเข้าไปเยือนกลับหรืออยู่แบบนายจ้างกับลูกจ้าง

สำหรับผลของความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับระดับการศึกษาของประชาชนในตลาดนั้นพบว่า สัดส่วนของผู้ที่เคยเข้าร่วมประชุมเสนอความคิดเห็นในการประชุมในชุมชนนั้นมีมากกว่าถึงร้อยละ 66.3 เทียบกับผู้ที่ไม่เคย และคิดเป็นสัดส่วนของระดับการศึกษาแล้วผู้ที่มีระดับการศึกษาในระดับ ปว.ส. และปริญญาตรีหรือสูงกว่าจะเคยเข้าร่วมมากกว่า โดยคิดเป็นร้อยละ 93.3 รองลงมาคือระดับ มัธยมศึกษา ร้อยละ 78.6 ซึ่งหมายถึงว่าระดับการศึกษาที่สูงขึ้นมีผลให้เกิดความสนใจในการเอาใจใส่ดูแลชุมชนและการพัฒนาเมืองมากขึ้น หรือมีผลให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น หรือต้องการเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของตนมากกว่ากลุ่มที่มีการศึกษาค่ำกว่าเมื่อเทียบสัดส่วน ดังที่แสดงรายละเอียดในตารางที่ 5.27

ผลของความสัมพันธ์ของการเข้าประชุมเสนอความคิดเห็นกับอายุของประชาชนในตลาดจากตารางที่ 5.50 พบว่าสัดส่วนของผู้ที่เคยเข้าร่วมเสนอความคิดเห็นในที่ประชุมชุมชนกว่าร้อยละ 66 ส่วนมากเป็นผู้ที่มีอายุ ที่อยู่ในช่วง 41 – 50 ปี (ร้อยละ 76.9) อันดับสองคือกลุ่มอายุ 31 – 40 ปี (ร้อยละ 70.8) และ อายุมากกว่า 60 ปี (ร้อยละ 66.3) เมื่อเทียบกับสัดส่วนของผู้ที่ไม่เคยเข้าร่วมดังกล่าวในช่วงอายุเท่ากัน จะเห็นได้ว่าแนวโน้มของการสนใจการเมืองหรือการพัฒนาชุมชนของตนสำหรับชาวตลาดเก่าสามชุกนั้นค่อนข้างมาก หรือเรียกได้ว่าในพื้นที่ศึกษาค่อนข้างมีความสนใจต่อการมีส่วนร่วมในการดูแลท้องถิ่นอย่างมากหรือประชาชนในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของตนอย่างมากก็อาจจะกล่าวได้

ตารางที่ 5.27 แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง ลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชนแบบการเข้า

ประชุมเสนอความคิดเห็นกับลักษณะการอาศัยและความสัมพันธ์ของคนในครัวเรือน การศึกษา และอายุของประชาชนที่อยู่อาศัยในชุมชน

ลักษณะ	ลักษณะการมีส่วนร่วมแบบการประชุมเสนอความคิดเห็น			
	ไม่เคย	เคย	รวม	หมายเหตุ
ความสัมพันธ์				
ลักษณะการอาศัยและความสัมพันธ์				
ไม่ใช่ครอบครัว	19 (54.3)	16 (45.7)	35 (100.0)	X ² = 8.379 sig = 0.004 C = 0.225 the minimum expected count is 11.81
อาศัยอยู่แบบครอบครัว	37 (28.2)	94 (71.8)	131 (100.0)	
รวม	56 (33.7)	110 (66.3)	166 (100.0)	

ตารางที่ 5.27 (ต่อ)

ลักษณะ ความสัมพันธ์	ลักษณะการมีส่วนร่วมแบบการประชุมเสนอความคิดเห็น			หมายเหตุ
	ไม่เคย	เคย	รวม	
ระดับการศึกษา				
ไม่ได้เรียน	1 (33.3)	2 (66.7)	3 (100.0)	$X^2 = 15.972$ sig = 0.014 C = 0.296 the minimum expected count is 1.01
ประถมศึกษา	31 (43.1)	41 (56.9)	72 (100.0)	
มัธยมต้น	9(21.4)	33 (78.6)	42 (100.0)	
มัธยมปลาย/ ปว.ช	14(55.6)	17(44.4)	31 (100.0)	
ปว.ส และปริญญา ตรีหรือสูงกว่า	1 (6.7)	17(93.3)	18 (100.0)	
รวม	56 (33.7)	110 (66.3)	166 (100.0)	
อายุของประชาชนที่อยู่อาศัยในชุมชน (ปี)				
21 – 30	9 (81.8)	2 (18.2)	11 (100.0)	$X^2 = 13.585$ sig = 0.009 C = 0.275 the minimum expected count is 3.71
31 – 40	7 (29.2)	17 (70.8)	24 (100.0)	
41 – 50	9 (23.1)	30 (76.9)	39 (100.0)	
51 – 60	21 (33.9)	41 (66.1)	62 (100.0)	
มากกว่า 60	10 (33.3)	20 (66.7)	30 (100.0)	
รวม	56 (33.7)	110 (66.3)	166 (100.0)	

ที่มา : จากการสำรวจภาคสนาม โดยเครื่องมือแบบสอบถาม เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2548

3) ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชนแบบการเข้าร่วมงานพิธีการต่างๆ และการร่วมจัดกิจกรรมหรืองานประเพณีในชุมชนกับ ระดับการศึกษา ระยะเวลาการอยู่อาศัยในชุมชน อายุของประชาชน ที่มีผลอย่างมีนัยสำคัญกับ ระดับการศึกษาของประชาชนพบว่ากว่าร้อยละ 70 มีการเข้าร่วมกิจกรรมในชุมชนของตน โดยพบว่าสัดส่วนที่มากที่สุดของการเข้าร่วมกิจกรรมคือ ผู้ที่มีระดับการศึกษาระดับ มัธยมต้น เป็นส่วนมาก ก็ร้อยละ 88.1 อันดับรองลงมาก็คือผู้ที่มีระดับการศึกษาในระดับ ปว.ส.และปริญญาตรีขึ้นไป (ร้อยละ 80) ตามด้วยกลุ่มที่มีระดับการศึกษาระดับมัธยมปลายหรือ ปว.ช. อย่างไรก็ตามจากการสังเกตตามที่แสดงในตารางที่ 5.28 พบว่ากลุ่มที่มีการศึกษาสูงจะมีแนวโน้มของการเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมเหล่านี้มากกว่าแบบอื่น

สำหรับความสัมพันธ์กับระยะเวลาการอยู่อาศัยในชุมชนนั้น พบว่าประชาชนกว่าร้อยละ 70 มีการเข้าร่วมกิจกรรมในชุมชนที่จัดขึ้น โดยสัดส่วนของช่วงระยะเวลาการอยู่อาศัยของผู้ที่เข้าร่วม ส่วนมากแล้วผู้ที่อยู่อาศัยในพื้นที่มาเป็นระยะเวลาช่วง 21 – 40 ปี อันดับรองลงมาก็คือผู้ที่อยู่นานแล้วในช่วง 41 – 60 ปี และมากกว่า 60 ปี ตามลำดับ (สัดส่วนของการเข้าร่วมกิจกรรมในชุมชน

คิดเป็นร้อยละ 87.5, 80.0 และ 72.0) จากตารางที่ 5.29 แสดงให้เห็นว่าแนวโน้มในการเข้าร่วมกิจกรรมนั้นแปลผลตามความความยาวนานของการเข้ามาอยู่อาศัยในชุมชน อาจเนื่องมาจากความคุ้นเคยและหรือการรู้สึกมีส่วนร่วมในการเป็นสมาชิกในชุมชน นอกจากนี้ผลจากการศึกษาความสัมพันธ์กับอายุของประชาชนพบว่า การเข้าร่วมกิจกรรมในชุมชนเมื่อคิดเป็นสัดส่วนตามช่วงอายุแล้ว ประชากรที่มีช่วงอายุ 51 – 60 ปี มีการร่วมกิจกรรมมากกว่า รองลงมาคือกลุ่มที่มีอายุช่วง 41 – 50 ปี และ มากกว่า 60 ปี (สัดส่วนของการมีส่วนร่วมในกิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 87.1, 79.5 และ 73.3 ตามลำดับ) โดยแนวโน้มของการเข้าร่วมกิจกรรมนั้นแปลตามอายุของประชากร ซึ่งสังเกตว่าส่วนมากผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมนั้นจะเป็นผู้ที่มีอายุมากแล้ว คือในช่วงวัยกลางคนถึงวัยชรามากกว่าวัยเด็กและวัยรุ่น ดังรายละเอียดที่แสดงในตารางที่ 5.28

ตารางที่ 5.28 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชนแบบการเข้าร่วมงานพิธีการต่างๆ และการร่วมจัดกิจกรรมหรืองานประเพณีในชุมชนกับ ระดับการศึกษา ระยะเวลาการอยู่อาศัยในชุมชน อายุของประชาชน

ลักษณะการมีส่วนร่วม	การเข้าร่วมงานพิธีการต่างๆ และการร่วมจัดกิจกรรมหรืองานประเพณีในชุมชน			หมายเหตุ
	ไม่เคยร่วม	เคยร่วม	รวม	
ระดับการศึกษา				
ไม่ได้เรียน	1 (33.3)	2 (66.7)	3 (100.0)	$X^2 = 18.166$ sig = 0.006 C = 0.314 the minimum expected count is 0.85
ประถมศึกษา	28 (38.9)	44 (61.1)	72 (100.0)	
มัธยมต้น	5 (11.9)	37 (88.1)	42 (100.0)	
มัธยมปลาย/ ปว.ช.	10(32.3)	21(67.7)	31(100.0)	
ปว.ศ.และปริญญาตรีขึ้นไป	3 (20.0)	15 (80.0)	18(100.0)	
รวม	47 (28.3)	119 (71.7)	166 (100.0)	
ระยะเวลาการอยู่อาศัย (ปี)				
1 – 20	23 (52.3)	21 (47.7)	44 (100.0)	$X^2 = 18.601$ sig = 0.000 C = 0.317 the minimum expected count is 7.08
21 – 40	4 (12.5)	28 (87.5)	32 (100.0)	
41 – 60	13 (20.0)	52 (80.0)	65 (100.0)	
มากกว่า 60	7 (28.0)	18 (72.0)	25 (100.0)	
รวม	47(28.3)	119 (71.7)	166 (100.0)	

ตารางที่ 5.28 (ต่อ)

ลักษณะการมีส่วนร่วม	การเข้าร่วมงานพิธีการต่างๆ และการร่วมจัดกิจกรรมหรืองานประเพณีในชุมชน			หมายเหตุ
	ไม่เคยร่วม	เคยร่วม	รวม	
อายุของประชาชนในตลาดเก่า (ปี)				
21 – 30	9(81.8)	2(18.2)	11(100.0)	X ² = 34.634 sig = 0.000 C = 0.415 the minimum expected count is 3.11
31 – 40	14(58.3)	10(41.7)	24(100.0)	
41 – 50	8(20.5)	31(79.5)	39(100.0)	
51 – 60	8(12.9)	54(87.1)	62(100.0)	
มากกว่า 60	8(26.7)	22(73.3)	30(100.0)	
รวม	47(28.3)	119(71.7)	166(100.0)	

ที่มา : จากการสำรวจภาคสนาม โดยเครื่องมือแบบสอบถาม เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2548

4) ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชนแบบการเคยตอบแบบสอบถามหรือการให้สัมภาษณ์กับ อายุของประชากร ระยะเวลาการอยู่อาศัย และอาชีพของประชาชนในตลาดเก่า ซึ่งผลของความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญ พบว่า ประชากรที่มีช่วงอายุระหว่าง 31 – 40 ปี เคยมีส่วนร่วมในการตอบแบบสอบถามมากกว่าช่วงอายุอื่นๆ คิดเป็นสัดส่วนของผู้ที่เคยตอบ ร้อยละ 91.7 อันดับต่อมาคือผู้ที่มีช่วงอายุ 51 – 60 ปี (ร้อยละ 82.3) โดยคิดจากสัดส่วนของผู้ที่เคยมีส่วนร่วมในการตอบแบบสอบถามและเคยให้สัมภาษณ์ กว่าร้อยละ 65.7 นอกจากนี้รูปแบบการมีส่วนร่วมดังกล่าวนี้ยังมีความสัมพันธ์กับระยะเวลาการอยู่อาศัยของประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งผลที่พบคือ ประชากรที่มีระยะเวลาการอยู่อาศัยในช่วง 21 – 40 ปี ได้มีส่วนร่วมในการตอบแบบสอบถามและให้สัมภาษณ์มากที่สุด คิดเป็นสัดส่วนของผู้ที่เคยในช่วงอายุเดียวกันคือ ร้อยละ 84.4 รองลงมาคือ ผู้ที่อยู่มา 41 – 60 ปี (ร้อยละ 78.5) โดยจากทั้งหมดของผู้ที่เคยมีส่วนร่วมในรูปแบบดังกล่าวนี้ กว่าร้อยละ 65 จะสังเกตได้ว่าระยะเวลาการอยู่อาศัยที่นานกว่ามีผลให้เกิดโอกาสที่จะได้มีส่วนร่วมในการตอบแบบสอบถามหรือการให้สัมภาษณ์ข้อมูลในชุมชนมากกว่า ซึ่งสามารถดูรายละเอียดดังตารางที่ 5.29

สำหรับผลของความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชนแบบการตอบแบบสอบถามหรือการให้สัมภาษณ์กับอาชีพของประชาชน ดังในตารางที่ 5.29 พบว่าอาชีพค้าขายมีสัดส่วนในการมีส่วนร่วมในรูปแบบนี้มากที่สุด รองลงมาคืออาชีพทำงานช่างฝีมือ โดยคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 75.8 และ 66.7 ตามลำดับ ซึ่งอาชีพทั้งสองต่างก็เป็นอาชีพที่ต้องทำงานประจำอยู่ที่บ้านหรืออยู่ในพื้นที่ตลาดสามชุกโดยตลอด ดังนั้นก็เป็นเหตุผลที่ทำให้กลุ่มประชากรอาชีพทั้งสองดังกล่าวมีส่วนร่วมในการตอบแบบสอบถามและให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับชุมชนมากกว่า

ตารางที่ 5.29 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชนแบบการตอบแบบสอบถามหรือการให้สัมภาษณ์กับอายุของประชากร ระยะเวลาการอยู่อาศัย และอาชีพของประชาชนในตลาดเก่า

ลักษณะความสัมพันธ์	การตอบแบบสอบถามหรือการให้สัมภาษณ์			
	ไม่เคยร่วม	เคยร่วม	รวม	หมายเหตุ
อายุของประชากร (ปี)				
21 – 30	9(81.8)	2 (18.2)	11 (100.0)	$X^2 = 34.819$ sig = 0.000 C = 0.416 the minimum expected count is 3.78
31 – 40	2 (8.3)	22 (91.7)	24 (100.0)	
41 – 50	18 (46.2)	21 (53.8)	39 (100.0)	
51 – 60	11 (17.7)	51 (82.3)	62(100.0)	
มากกว่า 60	17 (56.7)	13 (43.3)	30 (100.0)	
รวม	57 (34.3)	109 (65.7)	166 (100.0)	
ระยะเวลาการอยู่อาศัย (ปี)				
1 – 20	22 (50.0)	22 (50.0)	44 (100.0)	$X^2 = 24.236$ sig = 0.000 C = 0.357 the minimum expected count is 8.58
21 – 40	5 (15.6)	27 (84.4)	32 (100.0)	
41 – 60	14 (21.5)	51 (78.5)	65 (100.0)	
มากกว่า 60	16 (64.0)	9 (36.0)	25 (100.0)	
รวม	57 (34.3)	109 (65.7)	166 (100.0)	
อาชีพของประชาชนในตลาดเก่า				
ไม่ได้ทำงาน	8 (80.0)	2 (20.0)	10 (100.0)	$X^2 = 23.904$ sig = 0.000 C = 0.355 the minimum expected count is 2.06
ค้าขาย	29 (24.2)	91 (75.8)	120 (100.0)	
ช่างฝีมือ	2 (33.3)	4 (66.7)	6 (100.0)	
รับราชการ / นักการเมือง	7(64.7)	6(35.3)	17(100.0)	
รับจ้าง/พนักงาน บริษัท/งานบริการ ภาคเอกชน	7 (53.8)	6 (46.2)	13 (100.0)	
รวม	57 (34.3)	109 (65.7)	166 (100.0)	

ที่มา : จากการสำรวจภาคสนาม โดยเครื่องมือแบบสอบถาม เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2548

5) ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชนแบบการสนับสนุนเงินทุนและอุปกรณ์ในการร่วมกิจกรรมชุมชนกับ การศึกษา ระยะเวลาการอยู่อาศัย และช่วงอายุของประชากรในพื้นที่ จากผลของความสัมพันธ์กับระดับการศึกษา พบว่าประชากรในพื้นที่กว่า

ร้อยละ 59 เคยเข้ามามีส่วนร่วมแบบให้การสนับสนุนเงินทุนและอุปกรณ์ในกิจกรรมชุมชน โดย สัดส่วนในระดับการศึกษาต่างๆ นั้น มากที่สุดคือ ผู้ที่มีระดับการศึกษาในระดับ ปว.ส. และ ระดับปริญญาตรีหรือมากกว่า รองลงมาคือระดับ ปว.ช. และมีมัธยมต้น (มากกว่าร้อยละ 80 และกว่าร้อยละ 69 ตามลำดับ) แต่สำหรับผู้ที่ไม่ได้เรียนหนังสือนั้นมีสัดส่วนของการไม่สนับสนุนดังกล่าวมากที่สุด จึงอาจทำนายได้ว่าระดับการศึกษาที่สูงขึ้นมีแนวโน้มที่จะทำให้คนให้การสนับสนุนหรือมีส่วนร่วม ในรูปแบบของการให้เงินทุนหรือสนับสนุนด้านอุปกรณ์ช่วยเหลือส่วนรวมมากกว่า

สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างการให้การสนับสนุนเงินทุนและอุปกรณ์กับระยะเวลาการอยู่อาศัยของประชาชนนั้น พบว่าสัดส่วนของการให้การสนับสนุนการมีส่วนร่วมด้านนี้ คือผู้ที่อยู่อาศัย ในชุมชนมาแล้วในช่วงเวลา 21 – 40 ปี มากที่สุด (ร้อยละ 81.3) รองลงมาคือผู้ที่อยู่มานาน 41 - 60 ปี (ร้อยละ 60.0) และผู้ที่อยู่มาตั้งแต่ 1 – 20 ปี (ร้อยละ 52.3) ตามลำดับ โดยจากทั้งหมดกว่าร้อยละ 59 ที่เคยมีส่วนร่วมในการให้การสนับสนุนด้านเงินบริจาคและอุปกรณ์ต่างๆ และสำหรับความสัมพันธ์กับช่วงอายุของประชากรในพื้นที่นั้น พบว่าผู้ให้การสนับสนุนการมีส่วนร่วมด้านนี้ มากที่สุดนั้นเป็นผู้ที่มีช่วงอายุ 41 – 50 ปี และตามด้วยผู้ที่อายุ 51 – 60 ปี และ 31 – 40 ปี ตามลำดับ จะเห็นได้ว่าเป็นผู้ที่มีอายุมากแล้วหรือตั้งแต่วัยกลางคนถึงวัยที่เป็นคนแก่เป็นส่วนมาก เช่นเดียวกับ ผลของความสัมพันธ์กับระยะเวลาการอยู่อาศัยข้างต้น ซึ่งพบว่าผู้ที่อาศัยอยู่ในชุมชนเป็นระยะเวลา นานจะมีส่วนร่วมมากกว่า ซึ่งทั้งหมดแจกแจงไว้ในตารางที่ 5.30

ตารางที่ 5.30 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชนแบบการสนับสนุน เงินทุนและอุปกรณ์ในการร่วมกิจกรรมชุมชนกับ การศึกษา ระยะเวลาการอยู่อาศัย และช่วงอายุของประชากรในพื้นที่

ลักษณะความสัมพันธ์	ลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชนแบบการสนับสนุนเงินทุนและอุปกรณ์ในการ ร่วมกิจกรรมชุมชน (ความถี่, ร้อยละ)			หมายเหตุ
	ไม่เคยร่วม	เคยร่วม	รวม	
ระดับการศึกษา				
ไม่ได้เรียน	3 (100.0)	-	3 (100.0)	$X^2 = 19.127$ $sig = 0.004$ $C = 0.321$ the minimum expected count is 1.21
ประถมศึกษา	33 (45.8)	39 (54.2)	72 (100.0)	
มัธยมต้น	7 (31.0)	29 (69.0)	42 (100.0)	
มัธยมปลาย/ปว.ช.	16(53.3)	15 (46.7)	31 (100.0)	
ปว.ส. และปริญญาตรี ขึ้นไป	2 (13.3)	16 (86.7)	18(100.0)	
รวม	67 (40.4)	99 (59.6)	166 (100.0)	

ตารางที่ 5.30 (ต่อ)

ลักษณะความสัมพันธ์	ลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชนแบบการสนับสนุนเงินทุนและอุปกรณ์ในการร่วมกิจกรรมชุมชน (ความถี่, ร้อยละ)			
	ไม่เคยร่วม	เคยร่วม	รวม	หมายเหตุ
ระยะเวลาการอยู่อาศัย (ปี)				
1-20	21(47.7)	23(52.3)	44(100.0)	$X^2 = 9.744$ sig = 0.021 C = 0. .235 the minimum expected count is 10.09
21-40	6(18.8)	26(81.3)	32(100.0)	
41-60	26(40.0)	39(60.0)	65(100.0)	
มากกว่า 60	14(56.0)	11(44.0)	25(100.0)	
รวม	67(40.4)	99(59.6)	166(100.0)	
ช่วงอายุของประชากร (ปี)				
21 – 30	8 (72.7)	3 (27.3)	11 (100.0)	$X^2 = 13.853$ sig = 0.008 C = 0. .278 the minimum expected count is 4.44
31 – 40	12 (50.0)	12 (50.0)	24 (100.0)	
41 – 50	11 (28.2)	28 (71.8)	39 (100.0)	
51 – 60	19 (30.6)	43 (69.4)	62 (100.0)	
มากกว่า 60	17 (56.7)	13 (43.3)	30 (100.0)	
รวม	67(40.4)	99(59.6)	166 (100.0)	

ที่มา : จากการสำรวจภาคสนามโดยเครื่องมือแบบสอบถาม เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2548

6) ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชนแบบการร่วมตัดสินใจในฐานะคณะกรรมการในโครงการกับ สถานภาพในครัวเรือน เพศ การศึกษา และระยะเวลาการอยู่อาศัย จากผลของความสัมพันธ์กับสถานภาพครัวเรือนพบว่าสัดส่วนของผู้ที่เคยเข้าไปมีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการในโครงการมีน้อยกว่าผู้ที่ไม่เคยเข้าร่วมโดยสัดส่วนของผู้ที่เคยร่วมมีเพียง ร้อยละ 32.7 ส่วนผู้ที่ไม่เคยร่วมนั้นมีมากถึง 67.3 สำหรับในด้านสถานภาพในครัวเรือนของผู้ที่เคยเข้าร่วมดังกล่าวนี้ พบว่าสัดส่วนของผู้ที่เป็นบุตร จะมีเข้าร่วมมากที่สุด คือ ร้อยละ 50 รองลงมาคือ หัวหน้าครอบครัว (ร้อยละ 37.4) อย่างไรก็ตามก็ยังถือว่ามียานวนน้อยกว่าผู้ที่ไม่เคยเข้าไปมีส่วนร่วมในรูปแบบดังกล่าว ซึ่งจะเห็นได้ว่าประชาชนยังไม่ได้รับโอกาสในการเข้าไปมีส่วนร่วมในรูปแบบร่วมตัดสินใจได้เต็มที่มากนัก เช่นเดียวกับผลความสัมพันธ์ของเพศกับการ

มีส่วนร่วมแบบดังกล่าวนี้ พบว่าเพศชาย (ร้อยละ 47.1) ส่วนเพศหญิงเข้ามามีส่วนร่วมแบบนี้เพียงร้อยละ 17.5 และในขณะที่ความสัมพันธ์ของระดับการศึกษาก็เช่นกัน โดยพบว่าผู้ที่มีระดับการศึกษาในระดับ ปว.ศ. ขึ้นไปจะมีสัดส่วนการเข้าร่วมดังกล่าวมากที่สุด (ร้อยละ 60.0) รองลงมาคือผู้ที่มีระดับการศึกษาในระดับ มัธยมศึกษาตอนต้น (ร้อยละ 50.0) และระดับประถมศึกษา ร้อยละ 23.9 ตามลำดับ จะเห็นว่าระดับการศึกษาที่สูงจะมีโอกาสที่จะเข้าร่วมในการตัดสินใจในโครงการมากกว่า ดังนั้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในลักษณะนี้ขึ้นอยู่กับระดับการศึกษาด้วย และสำหรับความสัมพันธ์กับระยะเวลาการอยู่อาศัยในชุมชน พบว่าผู้ที่อยู่อาศัยมาเป็นระยะเวลา 21 – 40 ปี จะมีสัดส่วนของการเข้ามามีส่วนร่วมแบบดังกล่าวมากกว่า ช่วงอื่น (ร้อยละ 43.8) ซึ่งทั้งหมดได้แสดงในตารางที่ 5.31

ตารางที่ 5.31 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชนแบบการร่วมตัดสินใจในฐานะคณะกรรมการในโครงการกับ สถานภาพในครัวเรือน เพศ การศึกษา และระยะเวลาการอยู่อาศัย

ลักษณะการมีส่วนร่วม	การร่วมตัดสินใจในฐานะคณะกรรมการในโครงการ			
	ไม่เคยร่วม	เคยร่วม	รวม	หมายเหตุ
สถานภาพในครัวเรือน				
หัวหน้าครอบครัว	72(62.6)	43(37.4)	115(100.0)	$X^2 = 9.538$ sig = 0.023 C = 0.234 the minimum expected count is 0.65
แม่บ้าน/คู่สมรส	31(86.1)	5(13.9)	36(100.0)	
บุตร	6(50.0)	6(50.0)	12(100.0)	
ญาติและผู้อาศัยอื่นๆ	2(100.0)	-	2(100.0)	
รวม	111(67.3)	54(32.7)	165(100.0)	
เพศ				
ชาย	45 (52.9)	40 (47.1)	85 (100.0)	$X^2 = 16.355$ sig = 0.000 C = 0.300 the minimum expected count is 26.18
หญิง	66 (82.5)	14 (17.5)	80 (100.0)	
รวม	111(67.3)	54 (32.7)	165 (100.0)	

ตารางที่ 5.31 (ต่อ)

ลักษณะการมีส่วนร่วม	การร่วมตัดสินใจในฐานะคณะกรรมการในโครงการ			
	ไม่เคยร่วม	เคยร่วม	รวม	หมายเหตุ
ระดับการศึกษา				
ไม่ได้เรียน	3 (100.0)	-	3 (100.0)	$X^2 = 20.879$ sig = 0.002 C = 0.335 the minimum expected count is 0.98
ประถมศึกษา	54 (76.1)	17 (23.9)	71 (100.0)	
มัธยมต้น	21 (50.0)	21 (50.0)	42 (100.0)	
มัธยมปลาย/ปว.ช.	21(90.2)	5(9.8)	31(100.0)	
ปว.ส. และปริญญาตรีหรือ สูงกว่า	7(40.0)	11 (60.0)	18(100.0)	
รวม	111 (67.3)	54 (32.7)	165 (100.0)	
ระยะเวลาการอยู่อาศัย (ปี)				
1-20	36 (81.8)	8 (18.2)	44 (100.0)	$X^2 = 10.435$ sig = 0.015 C = 0.244 the minimum expected count is 8.18
21-40	18 (56.3)	14 (43.8)	32 (100.0)	
41-60	37 (57.8)	27 (42.2)	64 (100.0)	
มากกว่า 60	20 (80.0)	5 (20.0)	25 (100.0)	
รวม	111 (67.3)	54 (32.7)	165 (100.0)	

ที่มา : จากการสำรวจภาคสนาม โดยเครื่องมือแบบสอบถาม เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2548

7) ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชนแบบการเข้ารับการอบรมหรือสัมมนาทางวิชาการกับการศึกษา (ตารางที่ 5.33) ผลของความสัมพันธ์พบว่า ผู้ที่เคยเข้ารับการอบรมสัมมนาเกี่ยวกับโครงการต่างๆ ของชุมชนนั้นมีระดับการศึกษาในระดับ ปว.ส.ขึ้นไปมากที่สุด (ร้อยละ 53.3) รองลงมาคือผู้ที่มีระดับการศึกษาในระดับ มัธยมต้นและมัธยมปลายตามลำดับ ซึ่งจะเห็นว่าแนวโน้มของการเข้าไปมีส่วนร่วมในรูปแบบนี้จะเป็นผู้ที่มีระดับการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นขึ้นไป ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่าการศึกษาศาสนาสามารถสร้างโอกาสให้คนได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการดูแลและพัฒนาชุมชนมากขึ้น

ตารางที่ 5.32 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชนแบบการเข้ารับการอบรมหรือสัมมนาทางวิชาการกับการศึกษา

ลักษณะการมีส่วนร่วม	การมีส่วนร่วมของประชาชนแบบ การเข้ารับการอบรมหรือสัมมนาทางวิชาการ			หมายเหตุ
	ไม่เคยร่วม	เคยร่วม	รวม	
การศึกษา				
ไม่ได้เรียน	3(100.0)	-	3(100.0)	$X^2 = 18.190$ $sig = 0.006$ $C = 0.314$ the minimum expected count is 0.72
ประถมศึกษา	63(87.5)	9(12.5)	72(100.0)	
มัธยมต้น	30(71.4)	12(28.6)	42(100.0)	
มัธยมปลาย/ปว.ช.	17(77.8)	9(22.2)	31(100.0)	
ปว.ส และปริญญาตรี หรือสูงกว่า	8(46.7)	10(53.3)	18(100.0)	
รวม	126(75.9)	40(24.1)	166(100.0)	

ที่มา : จากการสำรวจภาคสนาม โดยเครื่องมือแบบสอบถาม เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2548

5.1.18 ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ตลาดเก่าสามชุก

พบว่าประชาชนที่อาศัยในชุมชนตลาดเก่า ร้อยละ 98.2 รับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านการอนุรักษ์ดี เพียงร้อยละ 1.2 เท่านั้นที่ไม่ทราบ ส่วนประชาชนรอบนอกตลาดเก่า นั้น กว่าร้อยละ 80 ทราบข้อมูลเรื่องนี้ดี มีเพียงร้อยละ 13.5 ที่ไม่ทราบ สรุปโดยภาพรวมแล้วประชาชนส่วนมากได้รับทราบข้อมูลข่าวสารด้านการอนุรักษ์ดี ถึงร้อยละ 89.2 นับว่าเป็นสัดส่วนที่มากพอสมควร ดังนั้นการอนุรักษ์ตลาดเก่าของชุมชนจึงนับได้ว่ามีโอกาสดีในการบริหารจัดการให้ประสบผลสำเร็จได้ในแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น

ตารางที่ 5.33 แสดงการเปรียบเทียบการทราบข้อมูลข่าวสารด้านการอนุรักษ์ชุมชนตลาดเก่า

ระหว่างประชาชนชุมชนตลาดเก่ากับประชาชนโดยรอบที่อาศัยอยู่ในตำบลสามชุก

การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ด้านการอนุรักษ์ชุมชน ตลาดเก่า	ประชาชนชุมชน ตลาดเก่า (%)	ประชาชนโดยรอบที่ อาศัยอยู่ใน ตำบลสามชุก (%)	รวม (%)
ทราบ	98.2	85.3	89.2
ไม่ทราบ	1.2	13.5	10.6
รวม	100.0	100.0	100.0

ที่มา : จากการสำรวจภาคสนาม โดยแบบสอบถาม เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2548

5.1.19 ลักษณะการรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านการอนุรักษ์ชุมชนตลาดเก่า

จากการศึกษาพบว่าลักษณะการรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านการอนุรักษ์ของประชากรทั้งสองกลุ่มมีส่วนในการรับรู้แบบรู้จากเพื่อนบ้านมากที่สุด (รวมร้อยละ 30.32) อันดับรองลงมาคือ รับข้อมูลจากการประชุมหรือจดหมายเวียน ของคณะกรรมการพัฒนาตลาดหรือหัวหน้าชุมชน (ร้อยละ 25.84) และตามด้วยการรับรู้จาก วิทยุ (ร้อยละ 14.34) แต่รูปแบบการรับรู้ที่ประชาชนภายในกับภายนอกรับรู้แตกต่างกันคือ ประชาชนภายในชุมชนจะรับข้อมูลข่าวสารจากการประกาศเสียงตามสายมากกว่าประชาชนรอบนอกตลาดเก่า ส่วนประชาชนที่อยู่รอบนอกตลาดเก่าจะรับข้อมูลจากวิทยุมากกว่าคนที่อยู่ในตลาดเก่า นั่นก็อาจจะเป็นเพราะว่าลักษณะกิจกรรมของคนสองกลุ่มมีความแตกต่างกัน

ตารางที่ 5.34 แสดงการเปรียบเทียบลักษณะการรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านการอนุรักษ์ ระหว่างประชาชนชุมชนตลาดเก่ากับประชาชนโดยรอบที่อาศัยอยู่ในตำบลสามชุก

ลักษณะการรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านการอนุรักษ์	ประชาชนชุมชนตลาดเก่า (%)	ประชาชนโดยรอบที่อาศัยอยู่ในตำบลสามชุก (%)	รวม (%)
วิทยุ	10.75	16.60	14.34
โทรทัศน์	2.10	7.95	6.11
หนังสือพิมพ์/หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น	2.77	10.81	8.29
เพื่อนบ้าน	36.12	27.66	30.32
ประกาศเสียงตามสายจากเทศบาล	14.93	6.99	9.49
จากการประชุม/จดหมายเวียน ของคณะกรรมการพัฒนาตลาดหรือหัวหน้าชุมชน	32.99	22.58	25.84
ไม่ตอบ	0.34	7.95	5.56
รวม	100.00	100.00	100.00

ที่มา : จากการสำรวจภาคสนาม โดยแบบสอบถาม เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2548

5.1.20 การรับรู้เกี่ยวกับประเภทสื่อของเทศบาลตำบลสามชุกที่ใช้ประชาสัมพันธ์ข่าวสารแก่ประชาชน

จากการศึกษาพบว่าประเภทสื่อที่ประชาชนรับรู้ข่าวสารจากเทศบาลมากที่สุด คือ การประกาศเสียงตามสาย (รวม ร้อยละ 46.2) ส่วนอันดับรองลงมาที่ประชาชนในตลาดเก่ารับรู้คือ สื่อประเภทจดหมายเวียนหรือหนังสือเวียน (ร้อยละ 20.64) แต่สำหรับประชาชนรอบนอกนั้น อันดับสองคือ สื่อประเภทวิทยุชุมชน (ร้อยละ 15.8) ส่วนอันดับสามที่ประชาชนทั้งสองกลุ่มรับรู้

นั่นจะเป็นสื่อการประชุมชุมชน (รวมร้อยละ 14.09) จึงสังเกตได้ว่าสื่อประเภทหนังสือเวียนของเทศบาลนั้นยังไม่ทั่วถึงประชาชนรอบนอกเพียงพอ แต่ก็มีสื่อประเภทวิทยุชุมชนที่ช่วยในการให้ข่าวสารข้อมูลแก่ประชาชนรอบนอกให้ดีขึ้นได้ ในขณะที่ประชาชนในพื้นที่ตลาดเก่านี้ไม่ค่อยได้รับฟังข่าวสารจากวิทยุชุมชนเท่าที่ควร แต่ก็ยังดีที่ได้รับข่าวสารจากจดหมายเวียนเป็นการทดแทน ดังนั้นเมื่อพบข้อแตกต่างในการรับข้อมูลข่าวสารเช่นนี้แล้ว ก็อาจจะนำไปใช้ในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับผลิตสื่อประชาสัมพันธ์ในส่วนของเทศบาลให้ดียิ่งขึ้นในอนาคต

ตารางที่ 5.35 แสดงการเปรียบเทียบการรับรู้ประเภทสื่อของเทศบาลที่ใช้ประชาสัมพันธ์ข่าวสารแก่ประชาชน ระหว่างประชาชนชุมชนตลาดเก่ากับประชาชนโดยรอบที่อาศัยอยู่ในตำบลสามชุก

ประเภทสื่อของเทศบาลที่ใช้ประชาสัมพันธ์ข่าวสารแก่ประชาชน	ประชาชนชุมชนตลาดเก่า (%)	ประชาชนโดยรอบที่อาศัยอยู่ในตำบลสามชุก (%)	รวม (%)
1.การประกาศเสียงตามสาย	52.31	39.89	46.20
2.จดหมาย/หนังสือเวียน	20.64	9.38	13.83
3.การประชุมชุมชน	11.03	14.70	14.09
4.วิทยุชุมชน	6.79	18.93	15.48
5.แผ่นพับ	6.05	4.05	4.95
6.การติดประกาศ	3.20	6.25	5.46
ไม่ตอบ	0.00	6.80	4.69
รวม	100.00	100.00	100.00

ที่มา: จากการสำรวจภาคสนามโดยแบบสอบถาม เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2548

5.1.21 ความต้องการของประชาชนในการร่วมรับฟังและแสดงความคิดเห็นใน

โครงการพัฒนาต่างๆ ของชุมชน

จากการศึกษาพบว่า ร้อยละ 88.0 ซึ่งเป็นความคิดเห็นส่วนมาก มีความต้องการในการร่วมรับฟังและแสดงความคิดเห็นในการพัฒนาชุมชนหรือการรับฟังรับรู้และแสดงความคิดเห็นในแผนงาน โครงการต่างๆ ของหน่วยงานของรัฐหรือเทศบาล มีเพียงร้อยละ 10.8 เท่านั้น ที่ไม่ต้องการเข้าร่วมรับฟังและแสดงความคิดเห็นใดๆ ซึ่งแสดงดังตารางที่ 5.35

ตารางที่ 5.36 แสดงความต้องการร่วมรับฟังและแสดงความคิดเห็นใน โครงการพัฒนาต่างๆ ใน
ชุมชน

ความต้องการร่วมรับฟังและแสดงความคิดเห็น ในโครงการพัฒนาชุมชน	ความถี่	ร้อยละ
ไม่ต้องการ	18	10.8
ต้องการ	146	88.0
ไม่ตอบ	2	1.2
รวม	166	100

ที่มา : จากการสำรวจภาคสนามโดยเครื่องมือแบบสอบถาม เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2548

ทั้งนี้ความต้องการในการเข้าร่วมรับฟังและแสดงความคิดเห็นใน โครงการพัฒนาต่างๆ ในชุมชนของประชาชนในตลาดเก่ายังมีความสัมพันธ์กับตัวแปรต้น ต่างๆ คือ จำนวนสมาชิกในครัวเรือนหรือขนาดครอบครัว เพศ ระยะเวลาการอยู่อาศัย และอาชีพหลัก ดังตารางที่ 5.38 ซึ่งผลของความสัมพันธ์พบว่า ร้อยละ 89 ของประชาชนทั้งหมดที่ตอบแบบสอบถามนั้นต้องการเข้าร่วมรับฟังและแสดงความคิดเห็นในโครงการพัฒนาต่างๆ ในชุมชนของตน ซึ่งเทียบสัดส่วนจากการศึกษาของความสัมพันธ์กับจำนวนสมาชิกในครัวเรือนพบว่ากลุ่มประชากรที่มีสมาชิกในครัวเรือนตั้งแต่ 2 – 4 คน มีสัดส่วนในความต้องการดังกล่าวมากที่สุด (ร้อยละ 93.1) และตามด้วยกลุ่มที่มีสมาชิกในครัวเรือนตั้งแต่ 5 คนขึ้นไป (ร้อยละ 90.3) จะเห็นว่ากลุ่มที่อยู่คนเดียวนั้นจะมีสัดส่วนความต้องการเข้าร่วมดังกล่าวน้อยที่สุด ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่าผู้ที่มีการอยู่อาศัยแบบครอบครัวจะมีแนวโน้มในความต้องการเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในการพัฒนาชุมชนมากกว่า

นอกจากนี้ผลของความสัมพันธ์ระหว่างเพศหญิงกับเพศชายก็มีความสำคัญเช่นกัน โดยพบว่าสัดส่วนของความต้องการของเพศชายจะมากกว่าเพศหญิง (ตารางที่ 5.38) เพศชายต้องการเข้าร่วมรับฟังและแสดงความคิดเห็นในโครงการพัฒนา ร้อยละ 94.1 เพศหญิง มีร้อยละ 83.5 แต่อย่างไรก็ตามแนวโน้มของความต้องการนั้นก็นับว่ายังสูงกว่าส่วนที่ไม่ต้องการแสดงความคิดเห็น

สำหรับความสัมพันธ์กับระยะเวลาการอยู่อาศัยที่ได้ทดสอบแล้วอย่างมีนัยสำคัญนั้น พบว่าผู้ที่อาศัยอยู่ในชุมชนมานาน 21 – 40 ปี มีความต้องการเข้าร่วมรับฟังและแสดงความคิดเห็นในโครงการพัฒนามากที่สุด รองลงมาคือผู้ที่อาศัยอยู่ในชุมชนในช่วงเวลา 41 – 60 ปี จะเห็นว่าผู้ที่มิระยะเวลาในการอยู่อาศัยตั้งแต่ 21 ปี ขึ้นไปจะค่อนข้างสนใจในการเข้าร่วมดังกล่าวมากกว่าเมื่อเทียบสัดส่วนความต้องการแล้ว นอกจากนี้ลักษณะอาชีพของประชาชนเองก็มีความสัมพันธ์กับความต้องการดังกล่าวมา จากการศึกษพบว่าอาชีพช่างฝีมือและอาชีพรับจ้างและงานให้บริการด้านเอกชนต่างๆ

มีความต้องการเข้าร่วมเป็นสัดส่วนมากที่สุด รองลงมาจะเป็นอาชีพค้าขายซึ่งเป็นอาชีพหลักของคนส่วนมากในตลาดเก่า และตามด้วยผู้ที่ว่างงานหรือไม่ได้ทำงาน ตามลำดับ สำหรับสัดส่วนของอาชีพรับราชการหรือนักการเมืองนั้นมีความต้องการน้อยกว่าอาชีพอื่นๆ ดังแสดงในตารางที่ 5.36

ตารางที่ 5.37 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความต้องการในการเข้าร่วมรับฟังและแสดงความคิดเห็นในโครงการพัฒนาต่างๆ ในชุมชนกับ สถานภาพในครัวเรือน จำนวนสมาชิกในครัวเรือน เพศ ระยะเวลาการอยู่อาศัย และอาชีพหลัก

ลักษณะความสัมพันธ์	ความต้องการในการเข้าร่วมรับฟังและแสดงความคิดเห็นในโครงการพัฒนาต่างๆ ในชุมชน			
	ไม่ต้องการ	ต้องการ	รวม	หมายเหตุ
เพศ				
ชาย	5 (5.9) (27.8)	80 (94.1) (54.8)	85 (100.0) (51.8)	$X^2 = 4.685$ $\text{sig} = 0.030$ $C = 0.167$ the minimum expected count is 8.67
หญิง	13 (16.5) (72.2)	66 (83.5) (45.2)	79 (100.0) (48.2)	
รวม	18 (11.0) (100.0)	146 (89.0) (100.0)	164 (100.0) (100.0)	
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน (คน)				
1	8(25.8)	23(74.2)	31(100.0)	$X^2 = 25.096$ $\text{sig} = 0.001$ $C = 0.364$ the minimum expected count is 0.11
2 - 4	7(6.9)	95(93.1)	102(100.0)	
ตั้งแต่ 5 คน ขึ้นไป	3(9.7)	28(90.3)	31(100.0)	
รวม	18(11.0)	146(89.0)	164(100.0)	
ระยะเวลาการอยู่อาศัย (ปี)				
1-20	9 (20.5)	35 (79.5)	44 (100.0)	$X^2 = 14.821$ $\text{sig} = 0.002$ $C = .288$ the minimum expected count is 2.74.
21-40	-	32 (100.0)	32 (100.0)	
41-60	3 (4.8)	60 (95.2)	63 (100.0)	
มากกว่า 60	6 (24.0)	19 (76.0)	25 (100.0)	
รวม	18 (11.0)	146 (89.0)	164 (100.0)	

ตารางที่ 5.36 (ต่อ)

ลักษณะความสัมพันธ์	ความต้องการในการเข้าร่วมรับฟังและแสดงความคิดเห็นในโครงการพัฒนาต่างๆ ในชุมชน			
	ไม่ต้องการ	ต้องการ	รวม	หมายเหตุ
อาชีพหลัก				
ไม่ได้ทำงาน	3 (30.0)	7 (70.0)	10 (100.0)	X ² = 14.493 sig = 0.006 C = .283 the minimum expected count is 0.58
ค้าขาย	9 (7.5)	109 (92.4)	118 (100.0)	
ช่างฝีมือ	-	6 (100.0)	6 (100.0)	
รับราชการ/นักการเมือง ท้องถิ่น	6 (35.7)	11 (64.7)	17 (100.0)	
รับจ้าง/พนักงานบริษัท/ งานบริการภาคเอกชน	-	13 (100.0)	13 (100.0)	
รวม	18 (11.0)	146 (89.0)	164 (100.0)	

ที่มา : จากการสำรวจภาคสนามโดยเครื่องมือแบบสอบถาม เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2548

5.1.22 ความต้องการของประชาชนในการเข้าไปเป็นคณะกรรมการการทำงานของรัฐบาลท้องถิ่นหรือเทศบาล

พบว่าประชาชนส่วนมากมีความต้องการในการเข้าไปมีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการการทำงานในส่วนของเทศบาลหรือรัฐบาลท้องถิ่นถึงร้อยละ 75.3 และร้อยละ 22.9 เท่านั้นที่ไม่มี ความสนใจเข้าร่วมดังกล่าว ซึ่งแสดงให้เห็นว่าประชาชนในชุมชนตลาดเก่ามีความสนใจหรือใส่ใจด้านการเมืองหรือการทำงานของหน่วยงานท้องถิ่นและสนใจในการดูแลผลประโยชน์ของตนและส่วนรวมในชุมชนดี

ตารางที่ 5.38 แสดงความต้องการของประชาชนในการเข้าไปเป็นคณะกรรมการการทำงานของรัฐบาลท้องถิ่นหรือเทศบาล

ความต้องการของประชาชนในการเข้าไปเป็นคณะกรรมการการทำงาน ของรัฐบาลท้องถิ่นหรือเทศบาล	ความถี่	ร้อยละ
ไม่ต้องการ	38	22.9
ต้องการ	125	75.3
ไม่ตอบ	3	1.8
รวม	166	100

ที่มา : จากการสำรวจภาคสนามโดยเครื่องมือแบบสอบถาม เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2548

นอกจากนี้ความต้องการของประชาชนในการเข้าไปเป็นคณะกรรมการการทำงานของ รัฐบาลท้องถิ่นหรือเทศบาล ยังมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับตัวแปรต้น คือ อาชีพหลัก ดัง ตารางที่ 5.38 ซึ่งผลของความสัมพันธ์พบว่า ร้อยละ 70 มีความต้องการที่จะเข้าไปเป็น คณะกรรมการการทำงานของรัฐบาลท้องถิ่นหรือเทศบาล โดยสัดส่วนของความต้อการดังกล่าว เป็นกลุ่มอาชีพรับจ้างหรือพนักงานบริษัทหรือผู้ที่ม้งานด้านบริการภาคเอกชนมีความต้องการมาก ที่สุด (ร้อยละ 100) รองลงมาคือกลุ่มอาชีพ ค้าขาย ที่สัดส่วน ร้อยละ 80.3 และร้อยละ 58.8 คือ อาชีพรับราชการและนักการเมือง ตามด้วยอาชีพช่างฝีมือ ตามลำดับ ดังตารางที่ 5.38 อย่างไรก็ตาม แนวโน้มของการให้ความสนใจหรือมีความต้องการเข้าไปมีส่วนร่วมในรูปแบบดังกล่าวยังมี มากกว่าส่วนที่ไม่ต้องการ แสดงให้เห็นว่าทุกกลุ่มอาชีพในพื้นที่ที่มีความสนใจในการพัฒนาและ ต้องการดูแลชุมชนของตนร่วมกันเป็นอย่างดี

ตารางที่ 5.39 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความต้องการของประชาชนในการเข้าไปเป็น คณะกรรมการการทำงานของรัฐบาลท้องถิ่นหรือเทศบาลอาชีพหลัก

ลักษณะความสัมพันธ์	ความต้องการของประชาชนในการเข้าไปเป็นคณะกรรมการการทำงานของรัฐบาลท้องถิ่นหรือเทศบาล			
	ไม่ต้องการ	ต้องการ	รวม	หมายเหตุ
อาชีพ				
ไม่ได้ทำงาน	5 (50.0)	5 (50.0)	10 (100.0)	$X^2 = 14.234$ sig = 0.007 C = .283 the minimum expected count is 1.40
ค้าขาย	23(19.7)	94 (80.3)	117 (100.0)	
ช่างฝีมือ	3 (50.0)	3 (50.0)	6 (100.0)	
รับราชการ/นักการเมืองท้องถิ่น	7 (41.2)	10 (58.8)	17 (100.0)	
รับจ้าง/พนักงานบริษัท/งานบริการภาคเอกชน	-	13(100.0)	13 (100.0)	
รวม	38 (23.3)	125 (76.7)	163 (100.0)	

ที่มา : จากการสำรวจภาคสนามโดยเครื่องมือแบบสอบถาม เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2548

5.1.23 ความต้องการให้เทศบาลออกข้อกำหนดในด้านอนุรักษ์อาคาร

จากการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างประชากรทั้งสองกลุ่มพบว่าความคิดเห็นส่วนใหญ่ประชาชนในพื้นที่ทั้ง 5 ซอย ในตลาดเก่า ต้องการให้หน่วยงานเทศบาลเข้ามามีส่วนในการออกกฎหรือข้อกำหนดรูปแบบในการอนุรักษ์สภาพพื้นที่และอาคารร่วมกันกับประชาชนถึงร้อยละ 68.7 ส่วนอีกร้อยละ 17.5 เท่านั้นที่ไม่ต้องการให้เทศบาลเข้ามามีส่วนร่วม และในด้านของความ

ต้องการให้เทศบาลเข้ามามีส่วนในการกำหนดรูปแบบประเภทวัสดุในการก่อสร้างอาคารนั้น จากการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่แล้วประชาชนต้องการให้เทศบาลเข้ามามีส่วนออกข้อกำหนดประเภทและวัสดุในการก่อสร้างและปรับปรุงอาคาร ถึงร้อยละ 71.1 และร้อยละ 15.1 ไม่เห็นด้วยกับการที่จะให้เทศบาลเข้ามาออกข้อกำหนดวัสดุในการปรับปรุงอาคาร

และความต้องการของประชาชนที่อาศัยอยู่รอบนอกตลาดเก่าก็ พบว่าส่วนมากต้องการให้หน่วยงานเทศบาลเข้ามามีส่วนในการออกกฎหรือข้อกำหนดรูปแบบในการอนุรักษ์สภาพพื้นที่และอาคารร่วมกันกับกลุ่มประชาชนเช่นกัน (ร้อยละ 85.9) ส่วนอีกร้อยละ 9.6 เท่านั้นที่ไม่ต้องการให้เทศบาลเข้ามามีส่วนร่วม ส่วนในด้านของความต้องการให้เทศบาลเข้ามามีส่วนในการกำหนดรูปแบบประเภทวัสดุในการก่อสร้างอาคารนั้น พบว่า ส่วนใหญ่ต้องการให้เทศบาลเข้ามามีส่วนออกข้อกำหนดประเภทและวัสดุในการก่อสร้างและปรับปรุงอาคาร ถึงร้อยละ 84.13 และร้อยละ 11.4 ไม่เห็นด้วยกับการที่จะให้เทศบาลเข้ามาออกข้อกำหนดวัสดุในการปรับปรุงอาคาร

ซึ่งทั้งสองกลุ่มมีความเห็นไปในแนวทางเดียวกันคือ ต้องการให้เทศบาลมีข้อกำหนดเกี่ยวกับรูปแบบอาคารและสิ่งปลูกสร้างให้มีลักษณะแบบอาคารเก่าดั้งเดิม (ความคิดเห็นรวมมากกว่า ร้อยละ 80) ดังที่ได้แจกแจงในตารางที่ 5.39 แสดงให้เห็นว่า ไม่ว่าจะจะเป็นประชากรในพื้นที่ตลาดเก่าเองหรือประชากรรอบนอกที่เข้ามาใช้บริการตลาดเก่า ต่างก็มีความต้องการเช่นเดียวกัน ดังนั้นจึงเป็นที่น่าสังเกตอย่างหนึ่งที่ต้องให้ความสำคัญต่อความต้องการดังกล่าวที่ประชาชนมีความเห็นตรงกันนี้ เพื่อที่จะนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาพื้นที่ชุมชนต่อไป

ตารางที่ 5.40 แสดงการเปรียบเทียบความต้องการให้เทศบาลมีข้อกำหนดเกี่ยวกับรูปแบบและการใช้วัสดุในการก่อสร้างอาคารและสิ่งปลูกสร้างให้มีลักษณะแบบอาคารเก่าดั้งเดิมระหว่างชุมชนตลาดเก่ากับประชาชนโดยรอบที่อาศัยอยู่ในตำบลสามชุก

ความต้องการให้เทศบาลมีข้อกำหนดเกี่ยวกับรูปแบบอาคารและสิ่งปลูกสร้างให้มีลักษณะแบบอาคารเก่าดั้งเดิม	ประชาชนในชุมชนตลาดเก่า N = 166	ประชาชนโดยรอบที่อาศัยอยู่ในตำบลสามชุก N = 334	รวม
ต้องการให้มีข้อกำหนดรูปแบบอาคารเกิดขึ้น	68.7 %	85.9 %	80.2 %
ไม่ต้องการให้มีข้อกำหนดรูปแบบอาคาร	17.5 %	9.6 %	12.2 %
ต้องการให้มีข้อกำหนดการใช้วัสดุอาคารเกิดขึ้น	71.1 %	84.1 %	79.8 %
ไม่ต้องการให้มีข้อกำหนดการใช้วัสดุอาคาร	15.1 %	11.4 %	12.6 %
ไม่ตอบ	13.9 %	4.5 %	7.6 %
รวม	100.0	100.0	100.0

ที่มา : จากการสำรวจภาคสนาม โดยแบบสอบถาม เดือนกรกฎาคม พ. ศ. 2548

นอกจากนี้ผู้ศึกษายังได้ทำการศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างความต้องการของประชาชนกับตัวแปรต้น ซึ่งพบว่าตัวแปรที่มีผลต่อความคิดเห็น หรือมีความสัมพันธ์ต่อความต้องการให้เทศบาลออกข้อกำหนดรูปแบบอาคารให้มีลักษณะตามแบบอาคารเก่าดั้งเดิมและออกข้อกำหนดการใช้วัสดุในการก่อสร้างอาคารตามแบบอาคารเก่าดั้งเดิม คือ อาชีพหลัก ระยะเวลาการอยู่อาศัย และลักษณะการครอบครองที่อยู่อาศัย ดังนี้

1) ความสัมพันธ์ระหว่างความต้องการให้เทศบาลออกข้อกำหนดการใช้วัสดุในการก่อสร้างอาคารตามแบบอาคารเก่าดั้งเดิมกับ อาชีพหลักของประชาชนในตลาดเก่า พบว่าประชาชนส่วนมากที่ต้องการคือ ประชาชนที่มีอาชีพค้าขาย (ร้อยละ 85.6) ซึ่งเป็นอาชีพส่วนใหญ่ของชุมชนด้วย อาจจะเป็นเนื่องจากเป็นบ้านเกิดที่ทำกินมาเนิ่นนานจึงเกิดความผูกพันกับสภาพแวดล้อมเก่าๆ และอาจจะเล็งเห็นคุณค่าความแตกต่างของอาคารเก่าที่มีมูลค่าทางวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวที่จะส่งผลให้เกิดการดึงดูดผู้คนให้เข้ามาใช้บริการตลาดมากขึ้น ซึ่งลักษณะความสัมพันธ์ได้แสดงรายละเอียดในตารางที่ 5.40

2) ความสัมพันธ์ระหว่างความต้องการให้เทศบาลออกข้อกำหนดรูปแบบอาคาร ตามแบบอาคารเก่าดั้งเดิมกับ ระยะเวลาการอยู่อาศัย พบว่าประชาชนส่วนมากที่ต้องการคือ ประชาชนที่อยู่อาศัยในชุมชน 21 – 40 ปี (ร้อยละ 90.3) รองลงมาคือ ช่วง 41 - 60 ปี และ มากกว่า 60 ปี ตามลำดับ จะเห็นว่าผู้ที่ต้องการให้มีการออกข้อกำหนดควบคุมแบบอาคารในพื้นที่นั้นจะเป็นผู้ที่ได้อาศัยอยู่ในชุมชนมานานกว่า 20 ปี ซึ่งอาจจะเนื่องมาจากการเห็นคุณค่าของความเป็นอาคารเก่าที่มีเสน่ห์แตกต่างจากอาคารตึกแถวทั่วไปที่พบเห็นได้ง่ายก็ได้ รายละเอียดในตารางที่ 5.40

3) ความสัมพันธ์ระหว่างความต้องการให้เทศบาลออกข้อกำหนดรูปแบบอาคาร ตามแบบอาคารเก่าดั้งเดิมกับ การครอบครองที่อยู่อาศัยของประชาชนในตลาดเก่า พบว่าประชาชนส่วนมากที่ต้องการคือ ประชาชนที่เป็นเจ้าของที่อยู่อาศัยเอง (ร้อยละ 89.2 มีผู้ไม่เห็นด้วยเพียงร้อยละ 10.8) รองลงมาคือผู้ที่เช่ากับเจ้าของโดยตรง ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 84.1 มีผู้ที่ไม่ต้องการเพียง ร้อยละ 15.9 และผู้ที่เช่าช่วงอีก ร้อยละ 62.2 จากที่มีผู้ที่ไม่ต้องการเพียงร้อยละ 20.3 เท่านั้น ลักษณะความสัมพันธ์ได้แสดงรายละเอียดในตารางที่ 5.40

ตารางที่ 5.41 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความต้องการให้เทศบาลออกข้อกำหนดการใช้วัสดุในการก่อสร้างอาคารตามแบบอาคารเก่าดั้งเดิมกับอาชีพหลักของประชาชนในตลาด ระยะเวลาการอยู่อาศัย และลักษณะการครอบครองที่อยู่อาศัย

ลักษณะความสัมพันธ์	ความต้องการให้เทศบาลออกข้อกำหนดการใช้วัสดุในการก่อสร้างอาคารตามแบบอาคารเก่าดั้งเดิม (ความถี่, ร้อยละ)			
อาชีพหลัก	ไม่ต้องการ	ต้องการ	รวม	หมายเหตุ
ไม่ทำงาน/กำลังศึกษา	1(10.0)	9(90.0)	10(100.0)	$\chi^2 = 10.470$ sig = 0.033 C = 0.271 The minimum expected count is 1.05
ค้าขาย	15(14.4)	89(85.6)	104(100.0)	
ช่างฝีมือ	3(50.0)	3(50.0)	6(100.0)	
รับราชการ/นักการเมือง	6(35.5)	11(64.7)	17(100.0)	
รับจ้าง/พนักงานบริษัท/งานบริการภาคเอกชน	-	6(100.0)	6(100.0)	
รวม	25(17.5)	118(82.5)	143(100.0)	
ระยะเวลาการอยู่อาศัย(ปี)				
1 – 20	13(41.9)	18(58.1)	31(100.0)	$\chi^2 = 12.080$ sig = 0.007 C = 0.291 The minimum expected count is 4.66
21 – 40	3(9.7)	28(90.3)	31(100.0)	
41 – 60	9(15.5)	49(84.5)	58(100.0)	
มากกว่า 60	4(17.4)	19(82.6)	23(100.0)	
รวม	29(20.3)	114(79.7)	143(100.0)	
ลักษณะการครอบครองที่อยู่อาศัย				
เป็นเจ้าของเอง	4(10.8)	33(89.2)	37(100.0)	$\chi^2 = 9.910$ sig = 0.007 C = 0.263 The minimum expected count is 7.50
เช่ากับเจ้าของโดยตรง	11(15.9)	58(84.1)	69(100.0)	
เช่าช่วง	14(37.8)	23(62.2)	37(100.0)	
รวม	29(20.3)	114(79.7)	143(100.0)	

ที่มา : จากการสำรวจภาคสนามโดยเครื่องมือแบบสอบถาม เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2548

5.1.24 การรับรู้ของประชาชนเกี่ยวกับการตั้งองค์กรหรือชมรมทางอาชีพในชุมชน

จากการศึกษาด้วยแบบสอบถามพบว่าประชาชนส่วนมาก (ร้อยละ 54.2) ไม่ทราบว่าในชุมชนมีการจัดตั้งองค์กรหรือชมรมทางอาชีพในชุมชน มีเพียง ร้อยละ 41.0 เท่านั้นที่รับรู้ แม้ว่าจะมีการรวมกลุ่มกันขึ้นเป็นกลุ่มผู้มีอาชีพค้าขาย หรือมีสมาคมผู้ค้าขายชาวตลาดสามชุกอยู่ที่ตามและในตลาดเก่ายังมีการตั้งกลุ่มชมรมพระเครื่องซึ่งรวมตัวกันด้านทิศเหนือของตลาดเก่า บริเวณ ซอยที่ 5

ก็ตามที แต่ประชาชนส่วนมากยังไม่ทราบว่า มี ซึ่งถือว่าเป็นอาชีพหนึ่งของคนในท้องที่ตลาดเก่าสามชุกที่มีมานานแล้วเช่นกัน

5.1.25 การรับรู้ของประชาชนเกี่ยวกับการรวมกลุ่มในรูปแบบสหกรณ์ในพื้นที่ตลาดเก่าสามชุก

จากการศึกษาด้วยแบบสอบถามและการสัมภาษณ์พบว่าในชุมชนมีการรวมกลุ่มแบบสหกรณ์ ซึ่งประชาชนในชุมชนมีการรับรู้ ถึงร้อยละ 69.9 มีเพียงร้อยละ 29.5 ที่ไม่ทราบว่ามีการรวมกลุ่มในรูปแบบสหกรณ์ในชุมชน

5.1.26 ด้านความรู้สึกต่อความเป็นส่วนตัวในชุมชนและการมีปฏิสัมพันธ์ในชุมชนของปัจจุบันที่มีโครงการอนุรักษ์เกิดขึ้น

จากการศึกษาพบว่าความรู้สึกเป็นส่วนตัวของประชาชนในตลาดเก่าสามชุก มีลักษณะที่มีความเป็นส่วนตัวที่เหมือนเดิมไม่ได้เปลี่ยนไปจากแต่ก่อนเลย โดยคิดเป็น 3 ระดับ ส่วนมากแล้วอยู่ที่ระดับปานกลางหรือเท่าเดิม มากถึงร้อยละ 77.1 รองลงมาคือ รู้สึกว่ามีความเป็นส่วนตัวมากขึ้น ที่ร้อยละ 19.9 และสุดท้ายคือ มีความรู้สึกถึงความเป็นส่วนตัวลดลง ที่ร้อยละ 3.0 ซึ่งทั้งๆ ที่ผู้ตอบเองรับรู้ว่ามีปริมาณของคนแปลกหน้าเข้ามาในชุมชนมากขึ้น ซึ่งคิดเป็นร้อยละแล้ว มากถึงร้อยละ 97.6 ที่รับรู้หรือรู้สึกว่ามีคนแปลกหน้าเข้ามาในชุมชน

ส่วนด้านการมีปฏิสัมพันธ์และระดับการมีปฏิสัมพันธ์ในชุมชนของคนในพื้นที่ พบว่าประชาชนร้อยละ 57.8 รู้จักเพื่อนบ้านจำนวน 10- 20 หลัง รองลงมาคือ รู้จักตั้งแต่ 20 หลังขึ้นไป มีส่วนน้อยที่รู้จักเพื่อนบ้านน้อยกว่า 10 หลัง คือเพียงร้อยละ 5.4 นับว่าชุมชนมีปฏิสัมพันธ์สูงในระดับหนึ่ง ซึ่งก็เนื่องมาจากที่ประชาชนส่วนใหญ่เป็นญาติกัน โดยจากการสำรวจพบว่า ร้อยละ 98.2 มีญาติในชุมชน มีเพียงร้อยละ 1.8 เท่านั้นที่ไม่มีความสัมพันธ์ทางญาติในชุมชน และระดับการมีปฏิสัมพันธ์ของประชาชนในปัจจุบันก็ไม่ได้ลดน้อยลงเลย โดยจากการศึกษาจากจำนวนเพื่อนบ้านที่รู้จักในปัจจุบันลดลงหรือมากขึ้นพบว่าส่วนมากแล้ว ให้คำตอบว่ารู้จักเพื่อนบ้านมากขึ้นถึงร้อยละ 52.4 รองลงมาคือ เท่าเดิม ร้อยละ 41.6 และสุดท้ายคือรู้จักน้อยลงมีเพียง ร้อยละ 6.0 เท่านั้น และถ้ามองถึงโอกาสที่จะมีการพบปะพูดคุยกันระหว่างเพื่อนบ้านกันของประชาชนพื้นที่ศึกษา พบว่าโดยมากโอกาสพบปะกันยังคงความเท่าเดิมอยู่ โดยคิดเป็นร้อยละ 57.8 และโอกาสพบปะมากขึ้นอยู่ที่ร้อยละ 36.7 มีเพียงร้อยละ 5.4 เท่านั้นที่โอกาสพบปะกันน้อยลง ซึ่งถือว่าการที่มีโครงการอนุรักษ์เกิดขึ้นและมีนักท่องเที่ยวหรือคนแปลกหน้าเข้ามาในชุมชนมากขึ้นไม่ได้ทำให้การมีปฏิสัมพันธ์ของคนในชุมชนนั้นเปลี่ยนไป ซึ่งทั้งนี้ก็ได้แสดงให้เห็นตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 5.42 แสดงความถี่และร้อยละของความรู้สึกต่อความเป็นส่วนตัวในชุมชนและการมีปฏิสัมพันธ์ในพื้นที่ศึกษาในปัจจุบันที่มีโครงการอนุรักษ์เกิดขึ้นในชุมชน

ความรู้สึกต่อความเป็นส่วนตัวในชุมชนและการมีปฏิสัมพันธ์ในพื้นที่ศึกษาในปัจจุบันที่มีโครงการอนุรักษ์เกิดขึ้นในชุมชน	ความถี่	ร้อยละ
ความรู้สึกถึงความเป็นส่วนตัวในปัจจุบัน		
น้อยลง	5	3.0
เท่าเดิม	128	77.1
มากขึ้น	33	19.9
ความรู้สึกว่ามีคนแปลกหน้าเข้ามาในชุมชนมากขึ้น		
ไม่ใช่	4	2.4
ใช่	162	97.6
จำนวนเพื่อนบ้านที่รู้จัก		
น้อยกว่า 10 หลัง	9	5.4
10 – 20 หลัง	96	57.8
มากกว่า 20 หลัง	61	36.7
การมีญาติพี่น้องอาศัยอยู่ในชุมชน		
ไม่มี	3	1.8
มี	163	98.2
ปัจจุบันจำนวนเพื่อนบ้านมากขึ้นกว่าเดิม		
ลดลง	10	6.0
เท่าเดิม	69	41.6
มากขึ้น	87	52.4
โอกาสในการพบปะพูดคุยกับเพื่อนบ้าน		
ลดลง	9	5.4
เท่าเดิม	96	57.8
มากขึ้น	61	36.7
รวม	166	100

ที่มา : จากการสำรวจภาคสนามโดยเครื่องมือแบบสอบถาม เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2548

5.1.27 ลักษณะความพอเพียงและความสะดวกสบายในการเข้าถึงพื้นที่ตลาดเก่าสามชุก

ลักษณะความพอเพียงและความคิดเห็นต่อความสะดวกสบายในการเข้าถึงพื้นที่ตลาดเก่าสามชุกของประชาชนที่อาศัยในพื้นที่จากข้อมูลพบว่าส่วนใหญ่เห็นว่าเส้นทางการเข้าถึงตลาดเพียงพอ และสะดวกสบาย โดยคิดเป็นร้อยละ 94.0 และคิดว่าไม่เพียงพอเพียงหรือไม่สะดวก ร้อยละ 6.0 เท่านั้น และประชาชนนอกตลาดเก่าส่วนใหญ่ก็เห็นว่าเส้นทางการเข้าถึงตลาดเพียงพอ

เช่นกัน โดยคิดเป็นร้อยละ 86.5 และคิดว่าไม่เพียงพอเพียงร้อยละ 12.6 เท่านั้น และสำหรับความคิดเห็นต่อความสะดวกสบายในการเข้าถึงตลาดนั้น ประชาชนส่วนใหญ่คิดว่ามีความสะดวกสบายในการเข้าถึงคิดเป็นร้อยละ 79.0 และอีก ร้อยละ 19.8 คิดว่าไม่สะดวกสบาย เนื่องจากเหตุผลที่พบมากที่สุดคือ ทางเข้าออกแคบหรือถนนเล็กเกินไป และความไม่สะดวกสบายที่เกิดจากการที่ถนนถูกวางด้วยของที่กีดขวางของการค้าขายที่ไม่มีระเบียบ โดยคิดจากจำนวนที่คิดว่าไม่สะดวกทั้งหมด

ตารางที่ 5.43 แสดงการเปรียบเทียบความพอเพียงในการเข้าถึงตลาดเก่า ระหว่างประชาชนชุมชนตลาดเก่ากับประชาชนโดยรอบที่อาศัยอยู่ในตำบลสามชุก

ความพอเพียงในการเข้าถึงตลาดเก่า	ประชาชนชุมชนตลาดเก่า (%)	ประชาชนโดยรอบที่อาศัยอยู่ในตำบลสามชุก (%)	รวม (%)
เพียงพอ	94.00	86.50	89.0
ไม่เพียงพอ	6.00	12.60	10.4
ไม่ตอบ	0.00	0.90	0.60
รวม	100.00	100.00	100.00

ที่มา: จากการสำรวจภาคสนามโดยแบบสอบถาม เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2548

5.1.28 ความคิดเห็นเกี่ยวกับอุปสรรคต่อการอนุรักษ์ชุมชนและความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับปัญหาหรืออุปสรรคต่อการป้องกันภัยต่อแหล่งประวัติศาสตร์ชุมชนด้านต่างๆ ดังนี้

1) ความคิดเห็นเกี่ยวกับอุปสรรคต่อการอนุรักษ์ชุมชน

ความคิดเห็นของประชาชนภายในตลาดเก่าทั้ง 5 ซอย ซึ่งมี 166 ครัวเรือนที่ตอบแบบสอบถามนั้น พบอุปสรรคต่างๆ และจำนวนร้อยละของความคิดเห็น ตามลำดับ คือ อันดับแรกเป็นอุปสรรคเกี่ยวกับ การที่ประชาชนในพื้นที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาไม่สามัคคีกันหรือไม่เกิดการมีส่วนร่วมกันในการทำงานหรือขาดกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 39.8 อันดับสองคือปัญหาหรืออุปสรรคด้านขาดการสนับสนุนจากภาครัฐหรือองค์กรรัฐบาลท้องถิ่น ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 12.9 อันดับสามคือปัญหาหรืออุปสรรคด้านการขาดเงินทุนในการดำเนินการ คิดเป็นร้อยละ 12 อันดับสี่คือปัญหาหรืออุปสรรคที่มาจากกรณีที่เจ้าของที่ดินบางส่วนไม่ให้ความร่วมมือในการอนุรักษ์ คิดเป็นร้อยละ 7.1

สำหรับความคิดเห็นของประชาชนที่อาศัยอยู่รอบนอกตลาดเก่าจากการสุ่มเก็บตัวอย่างทั้งหมด 334 ครัวเรือน ซึ่งผู้ตอบเองตอบสามารถเลือกตอบได้หลายข้อ พบว่า มีอุปสรรคต่างๆ และจำนวนร้อยละของความคิดเห็น ตามลำดับ ซึ่งอันดับแรกๆที่ประชาชนแสดงความคิดเห็นไว้คือ การที่ประชาชนในพื้นที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาไม่สามัคคีกันหรือไม่เกิดการมีส่วนร่วม

ร่วมกันในการทำงานหรือขาดกระบวนการการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย คิดเป็นร้อยละ 21.98 อันดับสองคือปัญหาหรืออุปสรรคด้านขาดเงินทุนในการอนุรักษ์ ที่ร้อยละ 14.81 อันดับสามคือขาดการสนับสนุนจากภาครัฐหรือองค์กรรัฐบาลท้องถิ่น ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 12.58 อันดับต่อไปคือ การขาดความรู้และวิธีการ และนอกจากนี้ประชาชนรอบนอกยังคิดว่ามีปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ยังมีดังที่แจกแจงไว้ในตารางที่ 5.43

จากผลการศึกษาเป็นที่น่าสังเกตว่าไม่ว่าจะเป็นความคิดเห็นของกลุ่มประชากรที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ตลาดเก่าหรืออยู่รอบนอกตลาดเก่าสามชุก ความคิดเห็นของประชาชนส่วนใหญ่ในเรื่องอุปสรรคหรือปัญหาของการอนุรักษ์ก็คือ ประชาชนในพื้นที่ขาดการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ รวมทั้งขาดการร่วมมือกันของหน่วยงานต่างๆ ในการทำงานอนุรักษ์ ซึ่งเป็นอุปสรรคอันดับที่หนึ่งของทั้งสองกลุ่มตัวอย่าง และข้ออุปสรรคที่มีผู้แสดงความคิดเห็นมากเป็นอันดับสองคือ ประชาชนคิดว่าโครงการอนุรักษ์ดังกล่าวยังขาดเงินทุน และขาดการสนับสนุนจากภาครัฐหรือจากเทศบาลอย่างเต็มที่ แม้ว่าบางข้ออาจจะมีความแตกต่างกันระหว่างความคิดเห็นของคนภายนอกและภายใน ดังเช่นแสดงในตารางที่ 5.43

ตารางที่ 5.44 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นด้านอุปสรรคที่มีต่องานอนุรักษ์ตลาดเก่าสามชุก ระหว่างประชาชนในชุมชนตลาดเก่ากับประชาชน โดยรอบที่อาศัยอยู่ในตำบลสามชุก

อุปสรรคที่มีต่องานอนุรักษ์ตลาดเก่าสามชุก	ประชาชนในชุมชน ตลาดเก่า (%)	ประชาชนโดยรอบที่ อาศัยอยู่ในตำบล สามชุก (%)	รวม (%)
ขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ เกี่ยวข้องกับพื้นที่	39.80	21.98	27.82
ขาดการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ	12.90	12.58	13.08
ขาดเงินทุน	12.00	14.81	14.51
เจ้าของที่ดินบางส่วนไม่ให้ความร่วมมือ	7.11	5.25	5.94
ขาดความรู้และวิธีการ	5.80	10.99	9.87
ขาดการสนับสนุนจากองค์กรหรือ ภาคเอกชน	3.70	3.50	3.69
ขาดผู้นำในการดำเนินการ	2.90	3.98	3.80
มีความล่าช้าของการดำเนินการของภาครัฐ และเจ้าของที่	1.20	5.73	4.64
ไม่มีปัญหา	0.00	15.76	11.77
ไม่ตอบ	2.92	5.41	4.87
รวม	100.00	100.00	100.00

ที่มา: จากการสำรวจภาคสนามโดยแบบสอบถาม เดือนกรกฎาคม พ. ศ. 2548

2) ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับปัญหาหรืออุปสรรคต่อการป้องกันภัยต่อแหล่งประวัติศาสตร์หรือชุมชนด้านต่างๆ ดังนี้

ด้านอาคาร จากการรวบรวมความคิดเห็นแล้วนำมาจัดหมวดหมู่ของปัญหาและแจกแจงตามความถี่ของประเด็นพบว่าประชาชนส่วนใหญ่คิดเห็นว่าสิ่งที่เป็นอุปสรรคในการอนุรักษ์ชุมชนที่เป็นส่วนทางด้านอาคารคือ

ปัญหาอันดับหนึ่ง คือมากที่สุดที่มีการแสดงความคิดเห็นเป็นปัญหาการขาดเงินทุนในการซ่อมแซมบ้านและการทำกิจกรรมที่ส่งเสริมการอนุรักษ์

อันดับสอง คือปัญหาเจ้าของที่ดินและเจ้าของอาคารไม่ให้ความร่วมมือและไม่มีส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และไม่เข้าใจในการซ่อมแซมบ้านเพื่อนำไปสู่บรรยากาศการอนุรักษ์

อันดับสาม คือปัญหาหรืออุปสรรคในเรื่องของการที่ต้องคอยระวังภัยจากการเกิดอัคคีภัยในชุมชนซึ่งเป็นข้อที่ต้องกังวลของผู้คนที่อยู่อาศัยในชุมชน

อันดับสี่ คือ ปัญหา ความทรุดโทรมที่รุนแรงมากของอาคารบ้านเรือนที่ผู้อยู่อาศัยไม่สามารถซ่อมแซมได้

อันดับห้า คือปัญหาการขาดความร่วมมือและความสามัคคีกันของคนในชุมชนในการที่จะร่วมกันหาวิธีการแก้ไขและสร้างสรรค์งานเพื่อการอนุรักษ์ และ

อันดับหก คือ ปัญหาหรืออุปสรรคที่เกิดจากความล่าช้าในการอนุมัติหรือในการดำเนินงานของระบบราชการ ที่ทำให้ต้องรอเป็นเวลานานประชาชนเกิดความเบื่อหน่ายหรือช่วงระยะเวลาการประกอบอาชีพกับการทำงานต้องตรงกันทำให้การทำงานเป็นไปได้ยาก

ด้านสิ่งแวดล้อมในชุมชน พบว่าประชาชนส่วนใหญ่คิดเห็นว่าสิ่งที่เป็นอุปสรรคในการอนุรักษ์ชุมชนที่เป็นส่วนทางด้านสิ่งแวดล้อมในชุมชนจัดได้ 4 อันดับ คือ

อันดับหนึ่ง ประชาชนส่วนมากให้ความเห็นเกี่ยวกับอุปสรรคด้านการป้องกันภัยต่อมรดกที่จะเกิดแก่พื้นที่ชุมชน คือ การขาดความสามัคคีและความร่วมมือของประชาชนในชุมชน รวมถึงการเสียสละในบางอย่างเพื่อชุมชน

อันดับสอง คือ ปัญหาความสกปรกของทางเท้าและถนนซอยทั้ง 5 ซอย ที่เกิดจากการถ่ายอุจจาระไม่เป็นที่ของสุนัข ทำให้เกิดความสกปรกและสิ่งกลิ่นเหม็นรำคาญแก่ผู้อยู่อาศัยและผู้ที่มาท่องเที่ยวในชุมชน

อันดับสาม คือ ปัญหาการขาดการสนับสนุนเงินทุนจากภาครัฐในการจัดกิจกรรมที่เป็น การอนุรักษ์และส่งเสริมสิ่งแวดล้อมในชุมชน และปัญหามีน้ำขังและน้ำเสียที่เริ่มจะเกิดความร้อนแรงขึ้นในชุมชนและในแม่น้ำท่าจีน และ

อันดับสี่ คือ ปัญหาเทศบาลยังไม่ให้ความสำคัญต่อแผนงานที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในชุมชน และขาดการสนับสนุนทางนโยบาย นอกจากนี้ยังมีปัญหาด้านความสกปรกที่เกิดจากการถ่ายมูลของนกพิราบและปัญหาฝุ่นละอองในหน้าแล้งเป็นต้น

ด้านกิจกรรมในชุมชน พบว่าประชาชนส่วนใหญ่คิดเห็นว่าเป็นอุปสรรคในการอนุรักษ์ชุมชนที่เป็นด้านกิจกรรมในชุมชนจัดได้ 4 อันดับ คือ

อันดับหนึ่ง คือ ประชาชนส่วนมากจะให้ความคิดเห็นว่าปัญหาต่อภัยทางด้านกิจกรรมของชุมชนก็คือ ขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนในการร่วมกันส่งเสริมหรือสร้างสรรค์กิจกรรมที่เป็นการอนุรักษ์รูปแบบกิจกรรมที่เป็นเอกลักษณ์และการอนุรักษ์กิจกรรมของชุมชน เนื่องจากประชาชนยังไม่รู้สึกถึงการตระหนักถึงคุณค่าในประเพณีวัฒนธรรมและกิจกรรมเก่าแก่

อันดับสอง คือ ปัญหาที่มีตลาดนัดเข้ามาแทรกในระบบการค้าแบบดั้งเดิมซึ่งผู้ค้าไม่ใช่คนในชุมชน และไม่มีการจัดระเบียบการขายมีการมาตั้งร้านขายตลาดนัดในระยะเวลาที่มากเกินไป ระบบการค้าเปลี่ยนแปลงจากเดิมมากขึ้นทุกขณะ

อันดับสาม คือ ปริมาณผู้คนที่เข้ามาใช้บริการในตลาดเก่าลดลงมาก กิจกรรมการค้าขายเซาหลงมาก

อันดับสี่ คือ ปัญหา ขาดผู้นำในการดำเนินการ และคิดค้นรูปแบบกิจกรรมที่ดึงดูดผู้คนที่เข้ามาใช้บริการตลาด ขาดการจัดงานประเพณีที่สำคัญและจริงจังอย่างเช่นในอดีต โดยที่ประชาชนร่วมกันจัดกับหน่วยงานต่างๆ ทั้งภายนอกและภายในชุมชน และการดำเนินงานทางด้านการท่องเที่ยวชุมชนที่ร่วมกับโรงเรียนในการจัดมัคคุเทศก์น้อยยังมีปริมาณน้อยไม่เพียงพอต่อการบริหารนักท่องเที่ยว

5.1.29 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของภาครัฐบาลท้องถิ่นหรือเทศบาลในการบรรเทาภัยและป้องกันการเสื่อมสลายของมรดกชุมชน

จากการศึกษาพบว่าประชาชนส่วนมากพึงพอใจการทำงานของเทศบาลในระดับปานกลาง ซึ่งคิดเป็นร้อยละได้ 62.0 รองลงมาคือพอใจในระดับน้อย ที่ร้อยละ 18.1 อันดับสามคือไม่พอใจในการปฏิบัติงานด้านการบรรเทาภัยและป้องกันการเสื่อมสลายของมรดกชุมชน ร้อยละ 10.8 และพอใจมากเพียงร้อยละ 8.4 เท่านั้น ทั้งนี้เหตุผลที่ยังไม่พึงพอใจในการปฏิบัติงานของเทศบาลนั้นส่วนมากเพราะสาเหตุต่างๆ ตามที่มีผู้ได้ให้ความคิดเห็นไว้ตามลำดับความถี่ดังนี้

อันดับหนึ่ง คือ เหตุผลเนื่องจากเทศบาลยังขาดการทำงานที่มีการประสานงานกับสมาชิกชุมชนและกลุ่มกรรมการพัฒนาชุมชนตลาดเก่าและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์

ตลาดสามชุก จึงทำให้เทศบาลไม่สะดวกในการทำงานและไม่มีผลงานหรือบทบาทในการร่วมอนุรักษ์ตลาดหรือมรดกในชุมชน

อันดับสอง คือเนื่องจากเทศบาลขาดการทำงานแบบมีส่วนร่วมของประชาชนในการปฏิบัติงานด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับชุมชน อีกทั้งขาดการให้ข้อมูลข่าวสารของรัฐจึงทำให้ไม่เกิดการอนุรักษ์มรดกของชุมชนอย่างแท้จริง

อันดับสาม คือ เนื่องจากเทศบาลไม่ปฏิบัติงานตามนโยบายอย่างต่อเนื่อง อาทิเช่น นโยบายที่มาจากการทำงานของเทศบาลชุดก่อนที่ยังค้างไว้ซึ่งเป็นนโยบายด้านที่ช่วยรักษาไว้ซึ่งมรดกของชุมชน

อันดับสี่ คือขาดการเตรียมพร้อมในการพร้อมรับสถานการณ์ที่เป็นภัยต่อมรดกทางกายภาพ เช่น สถานการณ์ไฟไหม้ เป็นต้น เนื่องจากไม่มีการซ้อมดับเพลิงอย่างเต็มรูปแบบและจริงจังหรือบ่อยพอ อีกทั้งไม่มีการเตรียมรับกับสภาพปัญหาที่อาจจะเกิดอุทกภัยขึ้นในฤดูน้ำหลากหรือแม้แต่การเตรียมการในด้านการรองรับขยะที่เกิดจากการเพิ่มขึ้นของชุมชนและนักท่องเที่ยวซึ่งเทศบาลไม่มีแผนงานรองรับเลย